

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของ
สมาชิกสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจรถไฟแห่งประเทศไทย

Factors Affecting Political Participation of Members of
The State Railway Worker's Union of Thailand

ธนิต เจริญไชย

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการปกครอง

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสยาม

พุทธศักราช 2567

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยสยาม

ชื่อเรื่อง (ภาษาไทย) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสมาชิกสหภาพแรงงาน
รัฐวิสาหกิจรถไฟแห่งประเทศไทย
(ภาษาอังกฤษ) Factors Affecting Political Participation of Members of The State
Railway Worker's Union of Thailand

นามผู้วิจัย (ภาษาไทย) นายธนิต เจริญไชย
(ภาษาอังกฤษ) Mr. Thanit Charoenchai

รหัสประจำตัวนักศึกษา 6517900004

สาขา การปกครอง

คณะ บัณฑิตวิทยาลัยสาขารัฐศาสตร์

ปีการศึกษา 2566

สารนิพนธ์ฉบับนี้ได้รับความเห็นชอบจากบัณฑิตวิทยาลัยสาขารัฐศาสตร์แล้ว

อาจารย์ที่ปรึกษา

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิตาภา ถิรศิริกุล)

เมื่อวันที่...30...../...มิ.ย...../...2567.....

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชาญชัย จิตรเหล่าอาพร)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย สาขารัฐศาสตร์

เมื่อวันที่...30...../...มิ.ย...../...2567.....

บทคัดย่อ

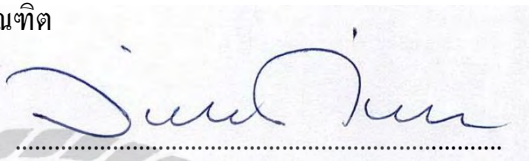
ชื่อเรื่อง : การมีส่วนร่วมทางการเมืองของสมาชิกสหภาพแรงงาน
รัฐวิสาหกิจรถไฟแห่งประเทศไทย

โดย : นายธนิต เจริญไชย

ชื่อปริญญา : รัฐศาสตรมหาบัณฑิต

สาขา : การปกครอง

อาจารย์ที่ปรึกษาประจำตัวนักศึกษา :

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิตาภา จิรศิริกุล

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1)ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสมาชิกสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจรถไฟแห่งประเทศไทย 2) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสมาชิกสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจรถไฟแห่งประเทศไทย 3) เพื่อเสนอแนะแนวทางในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสมาชิกสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจรถไฟแห่งประเทศไทย การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นสมาชิก สหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจรถไฟแห่งประเทศไทยจำนวน 384 คน สถิติที่ใช้ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าทดสอบสหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และ ค่าการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุ

ผลการศึกษาพบว่า ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสมาชิกสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจรถไฟแห่งประเทศไทยอยู่ในระดับปานกลาง ปัจจัยส่วนบุคคลได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ระดับรายได้ในครอบครัว และ ภูมิภาคที่ปฏิบัติงาน มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสมาชิกสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจรถไฟแห่งประเทศไทย และ ปัจจัยทางการเมืองมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบบประชาธิปไตยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ สหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจรถไฟแห่งประเทศไทยควรที่จะส่งเสริมให้ความรู้ด้านทัศนคติทางการเมือง แก่สมาชิกสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจรถไฟแห่งประเทศไทยและจำเป็นต้องมีการปลูกฝังการเป็นพลเมืองในระบบประชาธิปไตย ในเครือข่ายพันธมิตร แรงงานทุกมิติอย่างต่อเนื่อง และส่งเสริมผ่านสื่อสังคมออนไลน์และผ่านสื่อเครือข่ายพันธมิตรแรงงาน

คำสำคัญ: การมีส่วนร่วมทางการเมือง, สมาชิกสหภาพแรงงาน, รัฐวิสาหกิจรถไฟแห่งประเทศไทย

Abstract

Title : Factors Affecting Political Participation of Members of The State
Railway Worker's Union of Thailand

Author : Mr. Thanit Charoenchai

Degree : Master of Political Science

Major : Government

Advisor :
Asst. Prof. Dr. Jidapa Thirasirikul

The objectives of this study were: 1) to study the level of political participation of members of The State Railway Worker's Union of Thailand; 2) to investigate factor affecting political participation of members of The State Railway Worker's Union of Thailand, and 3) to propose guidelines for promoting political participation of members of The State Railway Worker's Union of Thailand. The study was quantitative research. The study utilized questionnaires to collect data from 384 samples, members of The State Railway Worker's Union of Thailand. Statistics used for analyzing data were Mean , percentage , standard deviation , and Pearson's correlation coefficient.

The research found that the level of political participation of members of The State Railway Worker's Union of Thailand was moderate. Personal factors such as gender, age, educational level, revenue, and work place affected political participation of members of The State Railway Worker's Union of Thailand. The research also found that political factor had positive relationship with political participation of members of The State Railway Worker's Union of Thailand at the statistical level of .05. The research suggestions were that The State Railway Worker's Union Of Thailand should support the knowledge and attitude of political participation to members and all Worker's Union networks especially through social media and social networks.

Keywords: political participation, worker's union members, The State Railway of Thailand

กิตติกรรมประกาศ

สารนิพนธ์ ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงและสมบูรณ์ได้ด้วยความกรุณาจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิตาภา ธีรศิริกุล ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชาญชัย จิตรเหล่าอาพร ตลอดจนคณาจารย์คณะ รัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสยามทุกท่าน ที่กรุณาให้คำปรึกษา ชี้แนะ แก้ไข และปรับปรุง สารนิพนธ์ เล่มนี้อย่างเต็มกำลัง ด้วยความเมตตาโดยตลอด

ขอกราบขอบพระคุณผู้ให้สัมภาษณ์ทุกท่านที่ได้ให้ข้อมูล รวมทั้งคำแนะนำที่เป็น ประโยชน์ต่อผู้วิจัยเสมอมา

ประโยชน์อันพึงได้รับจากสารนิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขออุทิศคุณความดีมอบเป็นสิ่งบูชาแด่ บุพการี และอาจารย์ ซึ่งเป็นผู้วางรากฐานการศึกษาให้แก่ผู้วิจัย รวมถึงผู้มีพระคุณทุกท่านที่ช่วยเป็น แรงบันดาลใจให้ผู้วิจัยสำเร็จการศึกษาคั้งนี้

ธนิต เจริญไชย
มกราคม 2567

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	(ก)
ABSTRACT	(ค)
กิตติกรรมประกาศ.....	(จ)
สารบัญ.....	(ณ)
สารบัญตาราง	(ช)

บทที่ 1 บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
1.3 ขอบเขตของการวิจัย	4
1.4 ประโยชน์ที่ได้รับ	5
1.5 นิยามศัพท์	5

บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 แนวคิดการมีส่วนร่วมทางการเมือง	7
2.2 แบบแผนและระดับของการมีส่วนร่วมทางการเมือง	9
2.3 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง.....	11
2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	13
2.5 กรอบแนวคิดในการวิจัย	17
2.6 สมมติฐานในการวิจัย	18
2.7 นิยามปฏิบัติการ	18

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	19
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	20
3.3 การสร้างและการพัฒนาเครื่องมือ	22
3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล	22
3.5 การใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล	23

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

บทที่ 4 ผลการวิจัย

4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล.....	24
4.2 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยทางการเมือง	27
4.3. การมีส่วนร่วมทางการเมืองของสมาชิกสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจรถไฟแห่งประเทศไทย.....	29
4.4 ผลทดสอบสมมติฐาน	32

บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการวิจัย.....	39
5.2 อภิปรายผลการวิจัย	42
5.3 ข้อเสนอแนะ.....	44
บรรณานุกรม.....	45
ภาคผนวก.....	47
ประวัติผู้วิจัย	54

(๗)

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
4.1	ความถี่และร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล 24
4.2	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลวิเคราะห์ปัจจัยทางการเมือง 27
4.3	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การมีส่วนร่วมทางการเมือง 29
4.4	ทดสอบการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างเพศกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสมาชิกสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจรถไฟแห่งประเทศไทย..... 32
4.5	ทดสอบการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างอายุกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสมาชิกสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจรถไฟแห่งประเทศไทย..... 32
4.6	การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสมาชิกสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจรถไฟแห่งประเทศไทยจำแนกตามอายุเป็นรายคู่ 33
4.7	ทดสอบการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างระดับการศึกษากับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสมาชิกสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจรถไฟแห่งประเทศไทย..... 34
4.8	การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสมาชิกสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจรถไฟแห่งประเทศไทยจำแนกตามระดับการศึกษาเป็นรายคู่ 34
4.9	ทดสอบการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างระดับรายได้ในครอบครัวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสมาชิกสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจรถไฟแห่งประเทศไทย..... 35
4.10	การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสมาชิกสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจรถไฟแห่งประเทศไทยจำแนกตามระดับรายได้ในครอบครัวเป็นรายคู่ 35
4.11	ทดสอบการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างภูมิภาคที่ทำงานกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสมาชิกสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจรถไฟแห่งประเทศไทย 36
4.12	การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสมาชิกสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจรถไฟแห่งประเทศไทยจำแนกตามภูมิภาคที่ทำงานเป็นรายคู่ 37
4.13	ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางการเมืองกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสมาชิกสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจรถไฟแห่งประเทศไทย 37
4.14	สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน 38

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ 5) พระบิดาผู้กำเนิดการรถไฟฯ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตั้งกรมรถไฟขึ้นสังกัดอยู่ในกระทรวงโยธาธิการในพุทธศักราช 2433 โดยมีช่างชาวเยอรมันเป็นเจ้ากรมรถไฟและมีชาวต่างประเทศเป็นผู้ควบคุมการบริหารทั้งหมด กิจการรถไฟได้ดำเนินการไปจนเมื่อวันที่ 15 มกราคม 2456 ทรงกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตั้งแผนกรถไฟในกองทัพบก โดยส่งนายทหารไปฝึกหัดการเดินรถไฟและงานช่างกลในโรงงานมักกะสันในสมัยนั้นมีความสามารถที่จะสร้างซ่อมสร้างหัวรถจักรและรถฟ่วงอุปกรณ์ต่างๆ ใช้งานได้เองเป็นโรงงานที่ใหญ่มากในภูมิภาคเมื่อเกิดสงครามครั้งที่ 1 ในพุทธศักราช 2460 ประเทศไทยอยู่ฝ่ายพันธมิตร ทำให้ตำแหน่งเจ้ากรมรถไฟสายเหนือว่างลง พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ 6) จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้กรมขุนกำแพงเพชรอัครโยธินรักษาราชการในตำแหน่งเจ้ากรมรถไฟสายเหนือต่อมาทรงได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้บังคับบัญชากรมรถไฟหลวงทรงเป็นคนไทยพระองค์แรกที่ดำรงตำแหน่งนี้ โดยในช่วงแรกที่พระองค์เข้ารับตำแหน่งนั้นมีคนไทยทำงานกับกรมรถไฟอยู่น้อยมากส่วนใหญ่เป็นชาวต่างชาติจึงทรงให้ทหารช่างกรมแผนที่และคนไทยที่สามารถสื่อสารภาษาอังกฤษได้จากห้างร้านต่างๆ เข้ามาทำงานรถไฟและทรงฝึกฝนแนะนำสั่งสอนให้คนไทยให้มีความสามารถในกิจการรถไฟด้วยพระองค์เอง (วารสารวารสารรถไฟสัมพันธ์ (2022 หน้า 6) แก้วไข (ชื่อ นามสกุลผู้แต่ง, 2565, น. 6)

ต่อมาการรถไฟแห่งประเทศไทยได้เปลี่ยนสถานะเป็นรัฐวิสาหกิจเมื่อพุทธศักราช 2494 ตามความในมาตรา 6 ให้จัดตั้งการรถไฟแห่งประเทศไทย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อรับโอนกิจการของกรมรถไฟจากกรมรถไฟกระทรวงคมนาคม และ จัดดำเนินการและนำมาซึ่งความเจริญของกิจการรถไฟเพื่อประโยชน์แห่งรัฐและประชาชนและดำเนินธุรกิจอันเกี่ยวกับการขนส่งของการรถไฟและธุรกิจอื่นซึ่งเป็นประโยชน์แก่กิจการรถไฟ โดยในปัจจุบันการรถไฟแห่งประเทศไทย ได้ประกาศวิสัยทัศน์ในการเป็นผู้ให้บริการระบบรางของรัฐที่ดีที่สุดในอาเซียนในปี 2570 และมีพันธกิจดังนี้ (1) การรถไฟแห่งประเทศไทยมุ่งเน้นการให้บริการที่ตอบสนองต่อความต้องการของผู้ใช้บริการเพื่อสร้างรายได้และผลกำไรให้แก่องค์กรรวมถึงการพัฒนาประสิทธิภาพในการให้บริการอย่างต่อเนื่องเพื่อเป็นทางเลือกในการขนส่งที่มีประสิทธิภาพ (2) การรถไฟแห่งประเทศไทย ดำเนินการให้บริการขนส่งในเชิงสังคมเพื่อประโยชน์ส่วนรวมของประชาชนและประเทศ (3) ตอบสนอง

นโยบายของรัฐในการพัฒนาขยายและเชื่อมโยงโครงข่ายการขนส่งผู้โดยสารและสินค้าพระราชบัญญัติการรถไฟ

ในการดำเนินการด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล การรถไฟแห่งประเทศไทย ได้มีการจัดตั้งสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจรถไฟแห่งประเทศไทย ซึ่งเกิดขึ้นจากรวมตัวของพนักงานลูกจ้างที่ปฏิบัติในการรถไฟแห่งประเทศไทยจากเดิมชื่อสมาคมพนักงานรัฐวิสาหกิจรถไฟแห่งประเทศไทยตามพระราชบัญญัติพนักงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์พ.ศ.2534 ได้เปลี่ยนสถานะเป็นสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจการรถไฟแห่งประเทศไทยตามพระราชบัญญัติแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ พ.ศ. 2543 ตั้งแต่วันที่ 8 เมษายน พ.ศ.2543 เป็นต้นมา ณ ปัจจุบันเดือนตุลาคม พ.ศ. 2565 มีสมาชิก 9,879 คนจากผู้ปฏิบัติงานทั้งหมด 13,008 คน ลูกจ้างของการรถไฟแห่งประเทศไทยที่จะเป็นสมาชิกต้องมีคุณสมบัติเป็นลูกจ้างของการรถไฟแห่งประเทศไทยไม่เป็นสมาชิกสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจอื่นหรือไม่เป็นลูกจ้างระดับผู้บังคับบัญชาที่มีอำนาจในการจ้างเลิกจ้างขึ้นค่าจ้างหรือลดค่าจ้าง มีชื่อว่าสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจรถไฟแห่งประเทศไทย (สร.รฟท.) (THE STATE RAILWAY WORKERS' UNION OF THAILAND) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างลูกจ้างกับนายจ้างและระหว่างลูกจ้างด้วยกัน เพื่อพิจารณาช่วยเหลือลูกจ้างตามคำร้องทุกข์ เพื่อแสวงหา พิทักษ์ และคุ้มครองผลประโยชน์ของสมาชิก เพื่อจัดให้บริการทางการศึกษาแก่สมาชิกเกี่ยวกับข้อบังคับระเบียบในการทำงานและวิชาการต่างๆ เพื่อจัดให้มีสวัสดิการต่างๆ เพื่อผลประโยชน์ของสมาชิกข้อบังคับสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจรถไฟแห่งประเทศไทย และเพื่อดำเนินการและให้ความร่วมมือเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและรักษาผลประโยชน์ของรัฐวิสาหกิจ

ในการบริหารงานของสหภาพรถไฟแห่งประเทศไทยอยู่ในรูปแบบตัวแทนคือมีการเลือกตั้งกรรมการบริหารไม่น้อยกว่า19คนแต่ไม่เกิน29คนและมีอนุกรรมการสาขาอีก9สาขาทั้งประเทศอาทิ สาขาลำปาง สาขาอุดรดิษฐ์สาขาปากน้ำโพ สาขาอุบลราชธานี สาขานครราชสีมา สาขาแก่งคอย สาขาหาดใหญ่ สาขาทุ่งสง สาขาชุมพรด้านสมาชิกมีหน้าที่เลือกกรรมการบริหารตรวจสอบการทำงานของกรรมการให้เป็นไปวัตถุประสงค์การก่อตั้งปฏิบัติตามข้อบังคับช่วยเหลือกิจการของสหภาพแรงงานรถไฟแห่งประเทศไทยไม่กระทำตนเป็นปฏิปักษ์ต่อสหภาพแรงงานรักษาผลประโยชน์ของรัฐวิสาหกิจปฏิบัติตามข้อตกลงเกี่ยวสภาพการจ้างที่สหภาพแรงงานการรถไฟแห่งประเทศไทยทำไว้กับนายจ้างจากในอดีตสหภาพรถไฟแห่งประเทศไทยเป็นแนวหน้าในกระบวนการแรงงานที่รวมตัวกันการนัดหยุดงานประท้วงเรียกร้องสิทธิสวัสดิการอันชอบธรรมต่างๆให้กับพนักงานหรือกรรมกรรถไฟฯและร่วมกับขบวนการแรงงานพันธมิตรการเมืองต่างๆที่แสดงออกในการมีส่วนร่วมทางการเมือง อาทิ การร่วมลงลายมือชื่อคัดค้านร่างพรบ.ที่เกี่ยวกับผลกระทบกับประโยชน์แห่งรัฐและประชาชนในทางตรงข้ามภาครัฐก็มีการกีดกันไม่สนับสนุนการ

มีส่วนร่วมทางการเมืองของสมาชิกสหภาพรถไฟแห่งประเทศไทยโดยมีการใช้กลยุทธ์ต่างอาทิมีการไล่ออกของผู้นำสหภาพรถไฟที่ทำหน้าที่รณรงค์เรื่องความปลอดภัยของขบวนรถไฟให้เป็นไปตามมาตรฐานสากลแต่ถูกไล่ออกจากงานฐานความผิดที่ทำให้การรถไฟเสียหายซึ่งภายหลังได้รับเข้าทำงานแล้วก็ตามทำให้สมาชิกสหภาพรถไฟแห่งประเทศไทยเกิดความกลัวต่อกิจกรรมของสหภาพรถไฟแห่งประเทศไทยที่จะมีส่วนร่วมทางการเมืองส่งผลให้สหภาพรถไฟแห่งประเทศไทยมีความอ่อนแอขาดความเป็นเอกภาพซึ่งสมาชิกสหภาพรถไฟแห่งประเทศไทยจะปฏิเสธการเมืองไม่ได้เลยเนื่องจากการให้บริการสาธารณะที่ดีย่อมมาจากนโยบายจากรัฐหรือฝ่ายการเมือง

นอกจากนั้นที่ผ่านมารูปแบบของการมีส่วนร่วมทางการเมืองสมาชิกสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจรถไฟแห่งประเทศไทยโดยทั่วไป ปรากฏในหลายลักษณะ ได้แก่ การไปลงคะแนนเลือกตั้งเป็นการมีส่วนร่วมทางการเมืองที่ประชาชนของไทยรู้จักดีมากที่สุดรูปแบบหนึ่งการอภิปรายแบบรับฟังการชุมนุม “ไอปาร์ค” ซึ่งมีการจัดในวันสำคัญของกระบวนการแรงงานอาทิตวันกรรมกรสากลการมีส่วนร่วมทางการเมืองแบบเข้ากลุ่มในเมืองไทยพอจะเห็นมีกลุ่มหรือองค์กรของกรรมกร องค์กรกรรมกร มีขึ้นในประเทศไทยครั้งแรกเมื่อ พ.ศ.2487 ชื่อว่า สหบาลกรรมกรกลาง (Central Union of Labor) ในปี พ.ศ.2494 สหบาลกรรมกรเปลี่ยนชื่อเป็น “สมาคมนกรรมกรไทย” (Thai National Trades Union Congress) ในปี พ.ศ.2497มีการจัดตั้งสมาคมแรงงานเสรีแห่งประเทศไทย (Thai Free Workmen’s Association of Thailand) ในปี พ.ศ.2518มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติแรงงานสัมพันธ์กรรมกรผู้ใช้แรงงานต่างก็พากันมารวมกลุ่ม และพัฒนามาเป็น “สหภาพแรงงานแห่งประเทศไทย” (Labor Congress of Thailand) การมีส่วนร่วมในเหตุการณ์ 14 ตุลาคม 2516 โดยนักศึกษา ประชาชน กรรมกร ชาวนา ได้ร่วมกันเรียกร้องรัฐธรรมนูญและการปกครองในระบอบประชาธิปไตย ซึ่งมีสมาชิกสหภาพแรงงานรถไฟแห่งประเทศไทย เข้าร่วมขบวนในการประท้วง เป็นต้น โดยที่อาจกล่าวได้ว่าการตื่นตัวทางการเมืองของสมาชิกสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจรถไฟแห่งประเทศไทยจะเป็นแนวการมีส่วนร่วมทางการเมืองมีส่วนร่วมแบบสมัครใจไม่ใช่เป็นแบบปลุกกระดมสำหรับการมีส่วนร่วมแบบเสรีหรือแบบสมัครใจนี้จะเกิดขึ้นได้เมื่อสมาชิกมีความสำนึกทางการเมืองหรือความตื่นตัวทางการเมือง ในช่วงที่ประชาชนทั่วไปยังมีส่วนร่วมทางการเมืองอยู่ในระดับต่ำ ดังจะเห็นได้ว่าการไปใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งซึ่งมีอัตราส่วนน้อยกว่าร้อยละ 50ของผู้มีสิทธิออกเสียง เป็นต้น และในปัจจุบันการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสมาชิกสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจรถไฟจะเริ่มจากภายในองค์กรที่รวมตัวกันจัดตั้งสหภาพแรงงานการรถไฟแห่งประเทศไทยเป็นตัวแทนที่จะเจรจาสิทธิทางแรงงาน อาทิในอดีตขอสวัสดิการ เรื่องบ้านพักที่โรงงานมักกะสันห้องน้ำที่บ้านพักมักกะสันที่การรถไฟทำให้เพียง ครั้งห้อง มีการจัดพนักงานตรวจการเข้าห้องน้ำของคนงาน เป็นที่มาของคำว่า เสมียนส้วมทำให้คนงาน

ไม่พอใจจึงรวมตัวกันนัดหยุดงาน ทางด้านการมีส่วนร่วมทางการเมืองเรื่องการเข้าไปปรับปรุงประสิทธิภาพในการในโครงการของรัฐที่อาจจะมีผลกระทบต่อประโยชน์แห่งรัฐและประชาชนทางสมาชิกสหภาพรถไฟแห่งประเทศไทยจะติดตามทำกิจกรรมมาโดยตลอดอาทิการคัดค้านร่างพระราชบัญญัติกรมการขนส่งทางราง ร่างพระราชบัญญัติ การควบคุมคลื่นวิทยุโทรศัพท์ ที่สหภาพได้ศึกษาแล้วอาจส่งผลกระทบทำให้ประชาชนเดือดร้อนจากโครงการของรัฐดังกล่าว เป็นต้น

จากที่กล่าวมาข้างต้น จากวัตถุประสงค์การจัดตั้งสหภาพแรงงานการรถไฟแห่งประเทศไทย และการทำหน้าที่ในการจัดทำบริการสาธารณะซึ่งมาจากภาษีของประชาชน การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสมาชิกสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจรถไฟแห่งประเทศไทย จึงมีความสำคัญและมีประโยชน์ต่อการพัฒนา โยบายสาธารณะของประเทศ ต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่องงานวิจัย “ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสมาชิกสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจรถไฟแห่งประเทศไทย” มีวัตถุประสงค์ในการวิจัย ดังนี้

1.2.1 เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสมาชิกสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจรถไฟแห่งประเทศไทย

1.2.2 เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสมาชิกสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจรถไฟแห่งประเทศไทย

1.2.3 เพื่อเสนอแนะแนวทางในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสมาชิกสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจรถไฟแห่งประเทศไทย

1.3 ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัย“ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสมาชิกสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจรถไฟแห่งประเทศไทย” มีขอบเขตการวิจัย ดังนี้

1.3.1ขอบเขตด้านเนื้อหาการศึกษาครั้งนี้ มุ่งศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสมาชิกสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจรถไฟแห่งประเทศไทย โดยการเก็บข้อมูลความคิดเห็นจากสมาชิกสหภาพรถไฟแห่งประเทศไทย ใน 5 ด้านคือ 1.การไปใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง 2. การเข้าไปมีส่วนร่วมกิจกรรมของพรรคการเมือง 3. การร่วมลงชื่อคัดค้าน ร่าง พ.ร.บ.รัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ พ.ศ..... 4.การยื่นหนังสือคัดค้านร่าง พรบ.การขนส่งทางราง พ.ศ.... และ 5.การเป็นผู้สื่อสารทางการเมือง

1.3.2 ขอบเขตด้านประชากรศึกษาเฉพาะลูกจ้างและพนักงานรถไฟแห่งประเทศไทยที่เป็นสมาชิกสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจรถไฟแห่งประเทศไทย ซึ่งปฏิบัติงานใน 4 ภูมิภาค ประกอบด้วย ภาคกลาง ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคใต้

1.3.3 ขอบเขตด้านระยะเวลาในการศึกษาระหว่าง ธันวาคม 2565 – เมษายน 2566

1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.4.1 ทำให้ทราบถึงระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสมาชิกสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจรถไฟแห่งประเทศไทย

1.4.2 ทำให้ทราบถึงปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสมาชิกสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจรถไฟแห่งประเทศไทย

1.4.3 สามารถนำเสนอข้อมูล ข้อเท็จจริงต่างๆต่อสมาชิกสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจรถไฟแห่งประเทศไทย อันจะเป็นประโยชน์ต่อการหามาตรการนโยบายหรือการรณรงค์ทางการเมืองให้สมาชิกสหภาพแรงงานการรถไฟแห่งประเทศไทยได้ใช้สิทธิและทำหน้าที่การมีส่วนร่วมทางการเมืองตามเจตนารมณ์แห่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2560

1.5 นิยามศัพท์

การมีส่วนร่วมทางการเมือง หมายถึง การกระทำใดๆ ของสมาชิกสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจรถไฟแห่งประเทศไทย ที่ตามที่เกิดโดยความเต็มใจไม่ว่าจะประสบผลสำเร็จหรือไม่ก็ตาม และไม่ว่าจะมีการจัดการอย่างไรเป็นระเบียบหรือไม่ อาทิ 1.การเลือกตั้ง การลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง 2.การเป็นเจ้าหน้าที่พรรคและเจ้าหน้าที่รณรงค์หาเสียง 3.การเป็นผู้มีบทบาทในชุมชนแก้ปัญหาในชุมชน 4.การยื่นข้อเรียกร้องคัดค้านนโยบายแห่งภาครัฐที่ขัดต่อประโยชน์แห่งรัฐและประชาชน 5.การเป็นผู้ประท้วงนโยบายแห่งรัฐที่ขัดต่อประโยชน์รัฐและประชาชน 6.เป็นผู้สื่อข่าวรูปแบบการมีส่วนร่วมทางการเมือง

การรถไฟแห่งประเทศไทย หมายความว่า องค์การของรัฐบาลตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งองค์การของรัฐบาล กิจการของรัฐซึ่งมีกฎหมายจัดตั้งขึ้น หรือหน่วยงานธุรกิจที่รัฐเป็นเจ้าของ โดยเป็นบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดที่กระทรวงการคลังหรือรัฐวิสาหกิจ มีทุนรวมอยู่ด้วย เกินร้อยละห้าสิบ

สมาชิก หมายถึง สมาชิกสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจรถไฟแห่งประเทศไทย

สหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจรถไฟแห่งประเทศไทย หมายความว่า สหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจรถไฟแห่งประเทศไทย ซึ่งมีสมาชิกที่เป็นลูกจ้างหรือพนักงานประจำของการรถไฟแห่ง

ประเทศไทย ซึ่งไม่เป็นลูกจ้างระดับผู้บังคับบัญชาที่มีอำนาจในการจ้าง เลิกจ้าง ขึ้นค่าจ้าง ตัดค่าจ้าง หรือลดค่าจ้าง ไม่เป็นบุคคลที่ถูกละเว้นจากการเป็นสมาชิก ทั้งนี้ไม่รวมถึงลูกจ้างของการรถไฟแห่งประเทศไทย ซึ่งไม่มีสิทธิเข้าเป็นสมาชิกของสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจรถไฟแห่งประเทศไทย

บทที่ 2

ทบทวนวรรณกรรม

การศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสมาชิกสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจรถไฟแห่งประเทศไทย” ผู้วิจัยได้ทบทวนทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งประกอบด้วย

- 2.1 แนวคิดการมีส่วนร่วมทางการเมือง
- 2.2 แบบแผนและระดับของการมีส่วนร่วมทางการเมือง
- 2.3 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง
- 2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 2.5 กรอบแนวคิดการวิจัย สมมติฐาน และ นิยามปฏิบัติการ

2.1 แนวคิดการมีส่วนร่วมทางการเมือง

การมีส่วนร่วมทางการเมือง มีนักวิชาการได้กำหนดนิยามไว้ค่อนข้างมาก โดยยกมาพอสังเขปได้ดังนี้

จรรยา สุภาพ (2514, น.333) ได้อธิบายลักษณะความหมายของการมีส่วนร่วมทางการเมืองไทยไว้ว่าลักษณะการมีส่วนร่วมทางการเมือง หมายถึงลักษณะการมีส่วนร่วมที่ประชาชนหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียย่อมพึงมีในการกำหนดจากนโยบายจากของภาครัฐที่ออกมาในรูปแบบลักษณะที่กฎหมาย ได้มีข้อบังคับใดๆ ที่มีผลกระทบต่อความเป็นอยู่ของประชาชนหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย การตัดสินใจและในการกิจการต่างๆ ของรัฐบาลและในทางการเมืองหรือจะเป็น ลักษณะการมีส่วนร่วมของประชาชนในรัฐบาล เช่น การเข้าเป็นรัฐบาล การมีอิทธิพลต่อรัฐบาล การแสดงความคิดเห็นลักษณะในทางการเมืองการแสดงออกที่มีอิทธิพลต่อรัฐบาล โดยอาจจะกระทบต่อสาธารณะและหรือไม่กระทบก็ได้การแสดงออกโดยอาจจะเป็นการและหรือไม่ทางการเมือง

สิทธิพันธ์ พุทธหูน (2531, น.156-157) สรุปความหมาย การมีส่วนร่วมทางการเมืองไทยว่าเป็นลักษณะกิจกรรม โดยของประชาชนที่มุ่งจะเข้าไปมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ ในนโยบายของรัฐบาลในระดับท้องถิ่น ภูมิภาค ต่างๆ ทั้ง หมู่บ้าน โครงการต่างๆ ในหมู่บ้าน โดยอาจมีการขุดคลอง ทำถนน ทางเดินผ่านที่นาของประชาชนมีผลกระทบต่อความเป็นอยู่ ขยายออกมาเป็นระดับเทศบาลตำบล เทศบาลจังหวัดหรือ โครงการต่างๆ ที่ โดยอาจกระทบต่อความเป็นอยู่ของผู้มีอำนาจ อธิปไตยและในขณะนั้นคือพลเมือง ซึ่งรูปแบบการเข้ามีส่วนร่วมทางการเมือง เช่น การแสดงความคิดเห็นทางการเมืองในที่ประชุมหมู่บ้านต่อ โครงการต่างๆและหรือ นโยบายของภาครัฐ การรับฟังความคิดเห็นการประชาพิจารณ์ต่อ โครงการต่างๆและการออกกฎหมายของภาครัฐ การร่วมกัน

ร่างกฎหมาย ลงลายมือชื่อคัดค้านนโยบาย หรือ กฎหมายที่โดยอาจจะกระทบต่อประชาชนเองซึ่งแต่ละสังคมย่อมแตกต่างกันไปด้วย

Weiner (1971, pp.159-204) โดยได้สรุปนิยามของคำว่าลักษณะการมีส่วนร่วมทางการเมือง คือ การให้การสนับสนุนและการเรียกร้องต่อผู้นำรัฐบาลเพื่อที่จะให้สนองตอบความต้องการใดๆ โดยที่จะมีความพยายามที่จะสร้างผลกระทบต่อการดำเนินการของรัฐบาลทำได้ผลและเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยต้องเป็นกิจกรรมลักษณะทางการเมืองที่ถูกต้องตามกฎหมายอาทิเช่นการออกเสียงร่างกฎหมาย การยื่นข้อเรียกร้อง การร้องทุกข์ การประท้วง การลี้ภัยการใช้สิทธิ์ตัวแทนเข้าไปใช้อำนาจแทนตัวเอง โดยรวมถึงความรู้สึกแปลกแยกหรือตีตนที่จะออกห่างทางการเมือง อันเนื่องจากการถูกกีดกันไม่ให้เข้าได้มีโอกาสในการมีส่วนร่วมทางการเมือง พวกนี้มีทัศนคติที่จะกลับเข้ามาแก้ไขเปลี่ยนแปลงระบบการเมืองเพื่อที่จะให้เป็นไปตามแนวทางที่พวกเขาเห็นว่าเหมาะสมหรือยุติธรรมกว่าเก่า กิจกรรมลักษณะทางการเมืองของพวกที่ตื่นตัวทางการเมืองซึ่งกิจกรรมลักษณะเหล่านี้รวมถึงไปถึงการพูดคุยถกเถียงปัญหาทางการเมืองก็ได้ไม่จำเป็นต้องอยู่ในรูปของการไปใช้สิทธิ์ออกเสียงเลือกตั้งเพียงเท่านั้นและ กิจกรรมทางการเมืองทุกชนิดทั้งแบบใช้ความรุนแรงและแบบไม่ใช้ความรุนแรงที่มีความต้องการที่จะมีอิทธิพลต่อการดำเนินการของข้าราชการทำให้กระทบต่อระดับชาติจนไปถึงระดับท้องถิ่น กิจกรรมที่กระทบต่อรัฐทางการเมืองบริหารย่อมเป็นกิจกรรมทางการเมืองที่ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองได้

โดยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 77 กำหนดให้ รัฐพึงจัดให้มีกฎหมายเพียงเท่าที่จำเป็น และยกเลิกหรือปรับปรุงกฎหมายที่หมดความจำเป็นหรือไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์ หรือที่เป็นอุปสรรคต่อการดำรงชีวิตหรือการประกอบอาชีพโดยไม่ชักช้า เพื่อไม่ให้เป็นภาระแก่ประชาชน และดำเนินการให้ประชาชนเข้าถึงตัวบทกฎหมายต่าง ๆ ได้โดยสะดวกและสามารถเข้าใจกฎหมายได้ง่ายเพื่อปฏิบัติตามกฎหมายได้อย่างถูกต้อง ก่อนการตรากฎหมายทุกฉบับ รัฐพึงจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมายอย่างรอบด้านและเป็นระบบ รวมทั้งเปิดเผยผลการรับฟังความคิดเห็นและการวิเคราะห์นั้นต่อประชาชน และนำมาประกอบการพิจารณาในกระบวนการตรากฎหมายทุกขั้นตอน เมื่อกฎหมายมีผลใช้บังคับแล้ว รัฐพึงจัดให้มีการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายทุกกรอบระยะเวลาที่กำหนด โดยรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องประกอบด้วย เพื่อพัฒนากฎหมายทุกฉบับให้สอดคล้องและเหมาะสมกับบริบทต่าง ๆ ที่เปลี่ยนแปลงไป รัฐพึงใช้ระบอบอนุญาติและระบบคณะกรรมการในกฎหมายเฉพาะกรณีที่กำหนดหลักเกณฑ์การใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ของรัฐและระยะเวลาในการดำเนินการตามขั้นตอนต่าง ๆ ที่บัญญัติไว้ในกฎหมายให้ชัดเจน และพึงกำหนดโทษอาญาเฉพาะความผิดร้ายแรง

จากความหมายการมีส่วนร่วมทางการของจรรยา สุภาพ (2514, น.333) สิทธิพันธ์ พุทธหุน (2531:156-157) Weiner (1971: 159-204) รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2560 มาตรา 77 ผู้วิจัยพอสรุปได้ว่าการมีส่วนร่วมทางการเมืองหมายถึงการเข้าของอำนาจอธิปไตยโดยการออกเสียงเลือกตั้งตัวแทนเข้าไปทำหน้าที่แทนตัวเองในการออกกฎหมายระเบียบข้อบังคับต่างๆมาบังคับใช้กับพลเมืองทุกคนซึ่งอาจจะไม่ครอบคลุมถึงความต้องการของทุกคนในสังคมก็ตาม ดังในขั้นตอนการออกกฎหมายก็ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในทางกฎหมายตามรัฐธรรมนูญกำหนดไว้ อาทิ ก่อนออกกฎหมายรัฐจะต้องทำการศึกษาผลกระทบต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเสียก่อน รับฟังความคิดเห็นให้รอบด้านหรือแม้กระทั่งหลังจากที่กฎหมายออกมาแล้วก็ต้องมีการประเมินผลหลังจากออกกฎหมาย กิจกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองประชาชนต้องมีการตัดสินใจในกิจกรรมต่างๆในทางการเมืองด้วยส่งผลมีอิทธิพลต่อรัฐบาลในการพิจารณาสนับสนุนหรือคัดค้าน นโยบายโครงการของรัฐในระดับต่างๆตั้งแต่ท้องถิ่นถึงระดับชาติแม้กระทั่งในระดับสากล รูปแบบการมีส่วนร่วมเป็นทางการเมืองมีทั้งที่ไม่เป็นทางการอาจมีการปฏิบัติตามกฎหมายกำหนดหรือไม่ อาทิ การร่วมรณรงค์ล่ารายชื่อคัดค้าน นโยบายหรือโครงการของรัฐที่อาจขัดต่อประโยชน์แห่งรัฐและประชาชน การยื่นข้อเสนอของกระบวนการแรงงานต่อนายจ้างตามพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน 2518 หรือพระราชบัญญัติแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ 2543 การยื่นหนังสือต่อรัฐบาลให้ทบทวน ร่างกฎหมายต่างๆ การเดินประท้วง อดข้าวอดน้ำ ส่งตัวแทนเข้าร่วมพิจารณา เป็นกรรมาธิการในคณะต่างๆล้วนเป็นกิจกรรมมีส่วนร่วมทางการเมือง

2.2 แบบแผนและระดับของการมีส่วนร่วมทางการเมือง

ในการพิจารณาถึงแบบแผนและระดับการมีส่วนร่วมทางการเมือง มีนักวิชาการได้อธิบายไว้แตกต่างกัน ได้แก่

Easton (1979, pp. 112-117) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วมทางการเมืองไว้ว่าเป็นเครื่องสนับสนุนความชอบธรรมทางการเมืองในการเข้ามาครองอำนาจรัฐและรักษาอำนาจรัฐ และการมีส่วนร่วมทางการเมืองเป็นปัจจัยในการเสนอความต้องการและการสนับสนุนต่อระบบการเมืองและเป็นสิ่งที่แสดงออกซึ่งการดำรงอยู่ของระบบการเมืองหรือทำให้การเมืองอยู่ในดุลยภาพได้ ในแง่นี้การมีส่วนร่วมทางการเมืองเป็นเรื่องของความชอบธรรมที่เป็นทางการที่จะอยู่ในอำนาจปกครองพลเมืองกำหนดนโยบายสาธารณะอีกด้านยัง) ปัจจัยชี้้นำถึงการดำรงอยู่ของระบบการเมืองทำให้การเมืองมีดุลยภาพไม่มีน้ำหนักโน้มเอียงไปทางใด ไม่เป็นการบังคับฝ่ายเดียว กำหนดฝ่ายเดียวหรืออาจเรียกว่าเผด็จการทางระบบการเมือง

ขณะที่ Mibrath (1971, pp. 12-16) ได้จำแนกแบบแผนการมีส่วนร่วมทางการเมืองของพลเมืองไว้ 6 รูปแบบด้วยกัน กล่าวคือ

1. การไปเลือกตั้งการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งเป็นรูปแบบในการมีส่วนร่วมทางการเมืองเป็นเพียงการแสดงออกทางการเมืองที่เป็นทางอ้อมโดยผ่านตัวทางการเมืองโดยเลือกตามวาระที่อยู่ในตำแหน่งบางครั้งก็ไม่อาจครอบคลุมความต้องการของผู้ที่มีอำนาจอิทธิพลได้ครบถ้วน

2. การเข้าไปเป็นเจ้าหน้าที่พรรคและเจ้าหน้าที่รณรงค์หาเสียงโดยการมีส่วนร่วมทางการเมือง รูปแบบนี้ หมายถึง การเข้าร่วมในพรรคการเมืองในการที่จะหาสมาชิกพรรคให้ครบถ้วนตามที่กฎหมายกำหนดไว้ทั้งแล้วในช่วงระหว่างเลือกตั้งและในการเลือกตั้ง ออกแบบรณรงค์หาเสียงชุมชนนโยบายการเมืองในขอบเขตกิจกรรม ได้แก่ การมีบทบาทในการรณรงค์หาเสียง บริจาคเงินช่วยเหลือพรรคหรือผู้สมัคร เสนอนโยบายที่สมาชิกพรรคเห็นเป็นประโยชน์ต่อกลุ่มหรือพรรค บางพรรคอาจเสนอผลประโยชน์ของตัวเองมากกว่าประโยชน์ของสาธารณะ การรณรงค์ไม่เพียงแต่ชุมชนนโยบายพรรคแต่ชักชวนให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งออกมาใช้สิทธิของตัวเองและตรวจสอบผ่านองค์ของรัฐ อาทิ กกต. การทำงานของนักการเมืองและพรรคการเมืองที่หน้าที่ตามกฎหมายกำหนด

3. การเป็นผู้มีบทบาทในชุมชน โดยขอบเขตของการมีส่วนร่วมทางการเมืองในรูปแบบนี้ได้แก่การร่วมกันเป็นตัวรับเลือกตั้งขึ้นมาเพื่อแก้ไขปัญหาสังคมการทำงานร่วมกันกับกลุ่มโดยอาจจะเป็นในรูปแบบคณะกรรมการที่ทำงานเกี่ยวกับสังคมการเป็นสมาชิกที่กระตือรือร้นขององค์การที่มีบทบาทเกี่ยวกับกิจกรรมสาธารณะอื่นๆ และติดต่อกับราชการเกี่ยวกับปัญหาสังคมผู้มีบทบาทในชุมชนมีเป็นที่มีความกระตือรือร้นสูงและเป็นผู้ที่มีระดับความผูกพันกับชุมชนสูงกว่าผู้มีบทบาทในพรรคการเมืองสามารถประสานและติดต่อกับส่วนอื่นๆ ได้ดี

4. การติดต่อกับทางราชการ โดยการยื่นหนังสือต่อโครงการหรือนโยบายรัฐ การมีส่วนร่วมทางการเมืองในรูปแบบนี้เป็นเรื่องเฉพาะ เช่น การติดต่อกับทางราชการในเรื่องภาษี โรงเรียน การสร้างถนน การตรวจสอบความมั่นคงทางสังคม การยื่นข้อเสนอต่อโครงการของรัฐบาลที่อาจกระทบต่อประโยชน์แห่งรัฐและประชาชนผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เป็นต้น การมีส่วนร่วมแบบนี้มีผลโดยตรงต่อบุคคลนั้นเองเท่านั้น การมีส่วนร่วมทางการเมืองแบบนี้เกือบจะไม่ใช้การมีส่วนร่วมทางการเมืองตามความหมายอย่างแท้จริง เป็นการแสดงออกตามระบบประชาธิปไตยที่กฎหมายได้กำหนดอำนาจที่จะทำได้ตามครรลอง

5. การเป็นผู้ประท้วงการออกกฎหมายของรัฐที่ไม่เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาลในการมีส่วนร่วมทางการเมืองในรูปแบบนี้คือ การเข้าร่วมเดินขบวนตามท้องถนนหรือก่อให้เกิดการจลาจลเพื่อบังคับให้รัฐแก้ไขบางสิ่งบางอย่างซึ่งเกี่ยวข้องกับการเมืองให้ถูกต้องการประท้วงอย่างแข็งขันและเปิดเผยต่อสาธารณชนถ้ารัฐบาลหลังจากมีกิจกรรมการยื่นหนังสือคัดค้านแสดงออกทางความ

คิดเห็นตามกฎหมายแล้วที่สุดก็ต้องแสดงออกโดยวิธีที่ถูกกฎหมายโดยการชุมนุมที่เปิดเผยไม่กระทบต่อผู้อื่นหรือแม้จะกระทบต่อคนอื่นที่ผิดกฎหมาย กระทำในสิ่งที่ผิดศีลธรรม การเอาใจใส่ต่อผู้ประท้วง การเข้าร่วมกับกลุ่มประท้วง และการปฏิเสธ การยอมรับกฎหมายที่ไม่ยุติธรรม

6.เป็นผู้สื่อข่าวรูปแบบการมีส่วนร่วมทางการเมืองในลักษณะเป็นผู้สื่อข่าวนั้นมีขอบเขตของกิจกรรมดังนี้ คือ กระบวนการสื่อสารทางการเมืองต้องเริ่มแต่การผลิตที่เป็นเอกภาพ การเก็บรักษาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการเมือง การส่งสารโดยจดหมายสื่ออิเล็กทรอนิกส์เพื่อสนับสนุนผู้นำเมื่อเขาทำการเข้าร่วมแก้ปัญหาทางการเมืองการให้ข้อมูลความรู้เกี่ยวกับการเมืองแก่เพื่อนในชุมชนที่อาศัยอยู่ การให้ความสนใจแก่ทางราชการและเขียนจดหมายถึงบรรณาธิการหนังสือพิมพ์ กิจกรรมแต่ละอย่างต้องการแลกเปลี่ยนข่าวสารระหว่างกันภายในชุมชน ผู้ที่เข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองรูปแบบผู้สื่อข่าวนี้มักเป็นพวกที่มีการศึกษาสูง มีข้อมูลเกี่ยวกับการเมืองมาก การให้ข้อมูลจะต้องอิงข้อมูลที่สังเคราะห์จากกลุ่มแล้ว และมีความสนใจการเมืองมากด้วย ผู้สื่อข่าวทางการเมืองวิพากษ์วิจารณ์รัฐบาลมากกว่าพวกเจ้าหน้าที่ของพรรคการเมืองหรือผู้รักชาติ แต่จะไม่แสดงออกด้วยการประท้วง

2.3 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง

ในการอธิบายเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง มีนักวิชาการได้อธิบายไว้แตกต่างกัน ได้แก่

Closky (1968, pp. 256-262) ได้กล่าวถึง ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมแบ่งออกได้ 3 ปัจจัยซึ่งประกอบด้วย ปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยทางด้านสังคมและเศรษฐกิจและปัจจัยทางด้านการติดต่อสื่อสารและได้ถูกกำหนดตัวแปรไว้ 3 ตัวแปร ดังนี้ 1. ตัวแปรทางด้านสภาพแวดล้อมทางการเมือง (The Political Environment) เช่น ระบบ การเมืองเหตุการณ์บ้านเมืองลักษณะการรณรงค์หาเสียงและประเด็นทางการเมืองต่าง ๆ 2. ตัวแปรทางด้านจิตวิทยา (Psychological Variables) เช่น แรงจูงใจลักษณะบุคลิกภาพ และความต้องการเป็นต้น และ 3. ตัวแปรสภาพแวดล้อมทางสังคม (The Social Environment) เช่น ระดับการศึกษาอาชีพ รายได้อายุเชื้อชาติ (ถวิลวดี นุรีกุลและคณะ, 2556, น. 66) ตัวแปรนี้มีผลกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสหรัฐอเมริกา ดังนี้ 1. ปัจจัยทางจิตวิทยามีลักษณะทางเศรษฐกิจ ได้แก่ เพศ อายุการศึกษา รายได้ต่อเดือน อาชีพ เชื้อชาติชนกลุ่มน้อย เป็นต้น 2. ปัจจัยสิ่งแวดล้อมทางการเมือง 3. ลักษณะทางเศรษฐกิจ ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา รายได้ต่อเดือน อาชีพ เชื้อชาติ ชนกลุ่ม น้อย เป็นต้น นอกจากนี้โครงสร้างทางกฎหมายซึ่งรวมการทำบัญชีรายชื่อและกฎหมายเลือกตั้งกระบวนการในการเลือกตั้งรวมทั้งโอกาสในรูปแบบอื่น ๆ ของการมีส่วนร่วมทางการเมือง สิทธิพันธ์ พุทธหุน (2541, น. 173-176)

Buber (1969:10) ได้กล่าวถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเข้ามีส่วนร่วมทางการเมืองดังนี้

1. แรงจูงใจในการเข้ามีส่วนร่วมทางการเมือง ได้แก่ ความศรัทธาและความไว้วางใจในกระบวนการทางการเมือง ความสำนึกในหน้าที่ความเป็นพลเมือง โดยถือว่าเป็นหน้าที่พึงกระทำ

2. โอกาสในการเข้ามีส่วนร่วมทางการเมือง ได้แก่ การปราศจากซึ่งอุปสรรคทางกฎหมาย และโอกาสด้านความสะดวกในการเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมือง

3. ทรัพยากร โดยทรัพยากรที่สำคัญในการเข้ามีส่วนร่วมทางการเมืองมีอยู่ 3 ประการคือ ความรู้ ทักษะ และเงิน ปัจจัยทั้งสามนี้มีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด กล่าวคือ คนที่มีความรู้สูงมักมีรายได้สูงและมีทักษะทางการเมืองสูงตามไปด้วย

Milbrath and Goel (1977:30-42) ได้กล่าวถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองดังนี้

1. ปัจจัยด้านสิ่งเร้าจากสภาพแวดล้อม หมายถึง ลักษณะของระบบสังคมและสถานการณ์ทางการเมืองซึ่งไม่เพียงพอจะกระตุ้นให้เกิดพฤติกรรมทางการเมืองของบุคคลเท่านั้นแต่ยังมีส่วนให้ข้อมูลต่างๆเกี่ยวกับขอบเขตและทางเลือกต่างๆในการมีส่วนร่วมทางการเมือง บุคคลแต่ละคนแม้จะอยู่ในสิ่งแวดล้อมเดียวกันก็จะรับรู้สิ่งเร้าจากระบบการเมืองและสังคมได้ไม่เท่ากันเพราะบุคคลแต่ละคนจะเลือกสรรเฉพาะสิ่งเร้าที่ที่เหมาะสมและตรงกับความต้องการของตนเองเท่านั้น

2. ปัจจัยเกี่ยวกับลักษณะส่วนบุคคล คือ พันธุกรรมความต้องการทางบุคลิกภาพ ความต้องการทางจิตใจและร่างกาย ความเชื่อต่างๆ รวมทั้งทัศนคติทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของแต่ละบุคคล

ผู้วิจัยพอได้สรุปถึงการเข้ามีส่วนร่วมทางการเมืองมีความเกี่ยวเนื่องกับปัจจัยต่างๆมากมาย โดยเฉพาะในแวดวงของการพัฒนาทางการเมืองมองกันว่าการเข้ามีส่วนร่วมเป็นลักษณะทางการเมืองที่สำคัญยิ่งของระบบการเมืองที่ทันสมัยและเป็นรากฐานที่สำคัญของระบบการเมืองที่พัฒนาแล้ว ดังนั้นผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่าปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองมีดังนี้คือ ปัจจัยด้าน สภาพแวดล้อมทางสังคม (The Social Environment) ปัจจัยด้านจิตวิทยา (Psychological Variables) และปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมทางการเมืองนอกจากนี้ยังต้องรวมถึงปัจจัยที่เชื่อมโยงกับเจตนาารมณ์ของ รัฐธรรมนูญอันได้แก่ปัจจัยทางเศรษฐกิจ-สังคมการอาศัยอยู่ในเมือง-ชนบทความรู้ความเข้าใจทาง การเมืองการสนับสนุนต่อระบบการเมืองประสิทธิภาพทางการเมืองวัฒนธรรมแบบอำนาจนิยมการ แบ่งแยกทางความคิดความเชื่อมั่นต่อระบบรัฐสภาการตรวจสอบทางการเมือง ความเชื่อมั่นในวิถีทาง ประชาธิปไตยค่านิยมดั้งเดิมความสนใจทางการเมืองความพอใจต่อการทำงานของรัฐบาลและความ เชื่อมั่นต่อองค์กรอิสระ

2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง

ในการทบทวนวรรณกรรมงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองในช่วงระหว่าง พ.ศ.2555-2565 ผู้วิจัยได้ทบทวนมาพอสังเขป ดังนี้

มัทนา ปิ่นละออ (2562) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีในตำบลคอนยาง อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร โดยมีวัตถุประสงค์(1) เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรี (2) เพื่อศึกษา ปัจจัยการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรี (3) เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง ของสตรีและ (4) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะแนวทางการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีในตำบลคอน ยาง อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง คือ สตรีที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป และมีส่วนร่วมทางการเมืองในตำบลคอนยาง อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร จำนวน 400 คน สถิติที่ใช้ ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบสมมติฐานจากการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณเชิงเส้นตรง (Multiple Regression Analysis) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 และข้อเสนอแนะ ผู้วิจัยใช้วิธีการแจกแจงความถี่ (Frequency Distribution) และพรรณนาความ ผลการวิจัยพบว่า (1) การมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีในตำบลคอนยาง อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร โดยรวมอยู่ในระดับมาก (2) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีใน ตำบลคอนยาง อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร โดยรวมอยู่ในระดับมาก (3) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วม ร่วมทางการเมืองของสตรีใน ตำบลคอนยาง อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยการรับรู้ข่าวสารทางการเมือง ปัจจัยวัฒนธรรมทางการเมือง และปัจจัยสภาพแวดล้อมทางการเมืองส่งผลให้การมีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และ (4) ข้อเสนอแนะและแนวทางการมีส่วนร่วมทางการเมือง เรียงลำดับตามความถี่จากมากไปหาน้อยลง ลำดับแรก คือ มีการให้ความรู้ทางการเมืองกับสตรีอย่างต่อเนื่องมากที่สุด รองลงมา คือ สตรีเป็น สมาชิกของกลุ่มต่าง ๆ ภายในชุมชนหรือสังคม และให้ความร่วมมือทางการเมืองอย่างสม่ำเสมอ

กานต์ เสกขุนทด (2558) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการ สนับสนุนการบริหารงานองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดฉะเชิงเทรามีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษา ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการสนับสนุนการบริหารงานองค์การปกครองส่วน ท้องถิ่น 2) เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการสนับสนุนการบริหารงานองค์การปกครอง ส่วนท้องถิ่น 3) เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการ สนับสนุนการบริหารงานองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น 4) เพื่อสร้างสมการพยากรณ์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการ มีส่วนร่วมของประชาชนในการสนับสนุนการบริหารงาน องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น และ 5) เพื่อศึกษา ข้อมูลเชิงคุณภาพเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรคการมี

ส่วนร่วมของประชาชนในการสนับสนุนการบริหารงาน องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น โดยใช้วิธีการศึกษาผ่านตัวแปรต้น 4 ปัจจัย ได้แก่ ปัจจัยด้านบุคคล ปัจจัย ด้านชุมชน ปัจจัยด้านการสื่อสาร และปัจจัยศักยภาพองค์การ ส่วนตัวแปรตามได้แก่ การมีส่วนร่วมของ ประชาชนในการสนับสนุนการบริหารองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น บริบทที่ศึกษา คือ การบริหารงาน องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดฉะเชิงเทรา กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม คือ ประชาชนที่มี 45 สิทธิเลือกตั้งที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่จังหวัดฉะเชิงเทรา จำนวน 384 คน และกลุ่มตัวอย่างที่สัมภาษณ์ จำนวน 55คน เครื่องมือการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และการวิเคราะห์ถดถอยพหุ สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้ 1) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการสนับสนุนการบริหารงานองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ภาพรวมทุกปัจจัยอยู่ในระดับปานกลาง ปัจจัยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ปัจจัยด้านบุคคล รองลงมาได้แก่ ปัจจัยด้านชุมชน ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ปัจจัยด้าน การสื่อสาร 2) การมีส่วนร่วมในการสนับสนุนการบริหารงานองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ภาพรวมทุก ด้านอยู่ในระดับปานกลาง กิจกรรมที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือการจัดทำแผนพัฒนา รองลงมา คือ การจัดทำ ข้อบัญญัติ ส่วนกิจกรรมที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การจัดซื้อจัดจ้าง 3) ปัจจัยด้าน บุคคล (X1) ปัจจัยด้าน ชุมชน (X2) ปัจจัยด้านการสื่อสาร (X3) และปัจจัยด้านศักยภาพองค์การ (X4) มีความสัมพันธ์ทางบวกกับ การมีส่วนร่วมของประชาชนในการสนับสนุนการบริหาร องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น (Y) อย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 4) ปัจจัยด้านการสื่อสาร (X3) และปัจจัยด้านศักยภาพองค์การ (X4) สามารถพยากรณ์การมีส่วนร่วมของประชาชนในการ สนับสนุนการบริหารองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ได้ ร้อยละ 52.40สามารถเขียนเป็นสมการ พยากรณ์ในรูปของคะแนนดิบ คือ $y' = .698 + 0.472X3 + .267X4$ และ เขียนเป็นสมการพยากรณ์ในรูป ของคะแนนมาตรฐาน คือ $z' = .489X3 + 0.272X4$ 5) การสัมภาษณ์เชิงลึก กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็น สอดคล้องกับผลการวิจัยเชิงปริมาณว่า ปัจจัยด้านบุคคล ปัจจัยด้านชุมชน ปัจจัยศักยภาพองค์การ และปัจจัยด้านการสื่อสาร มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการมีส่วนร่วมของ ประชาชนในการ สนับสนุนการบริหารองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดฉะเชิงเทรา

เรื่องเดช สุวรรณวิจิตร (2558) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของ ประชาชน ในเขตเทศบาลตำบลวังหว้า อำเภอศรีประจันต์จังหวัดสุพรรณบุรี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนใน เขตเทศบาลตำบลวังหว้า อำเภอศรี ประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรีและเพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความ สัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมือง ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลวังหว้า อำเภอ ศรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ ในการศึกษาคือประชาชนในเขตเทศบาลตำบลวังหว้า อำเภอศรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน

375 คน โดยใช้แบบสอบถาม การวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ สำเร็จรูปสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ได้แก่ค่าสถิติร้อยละค่าเฉลี่ยค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที่การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวและค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ค่านัยสำคัญทางสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ครั้งนี้กำหนด ไว้ที่ระดับ 0.05 ผลการวิจัยพบว่าประชาชนในเขตเทศบาลตำบลวังหว้า อำเภอศรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี มีการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับปานกลาง จากการทดสอบสมมติฐานพบว่าตัวแปรทางด้านระดับการศึกษา การอบรมกลุ่มเถาทางการเมือง และความรู้สึกมีสมรรถนะทางการเมือง มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง ส่วนตัวแปรทางด้าน เพศ และ อายุ ไม่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง

ศุภฤดา จินดาพรหม และ โชติมา แก้วกรอง (2556) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีไทยในพื้นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของภูมิภาคตะวันตกมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาระดับ การมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีไทยในพื้นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของภูมิภาคตะวันตก 2) เพื่อ ศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีไทยในพื้นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของภูมิภาคตะวันตก 3) เพื่อทราบถึงปัญหาและอุปสรรคของการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของสตรีไทย ในเขตภูมิภาคตะวันตก โดยกลุ่มตัวอย่างคือ สตรีที่มีอายุ 17 ปี ขึ้นไปที่มีชื่อในทะเบียนบ้านในองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นภายในภูมิภาคตะวันตก จำนวน 400 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลคือ แบบสอบถาม ซึ่งหาค่าความเชื่อมั่นได้เท่ากับ 0.981 และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที่ การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทาง เดียว การทดสอบสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และการวิเคราะห์การถดถอยอย่างง่าย โดยมีค่า นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ผลการวิจัย พบว่า 1) สตรีไทยในพื้นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของ ภูมิภาคตะวันตกมีส่วนร่วมทางการเมืองอยู่ในระดับปานกลาง 2) ปัจจัยระดับการศึกษาต่างกัน ส่งผลต่อ การเข้าร่วมชุมนุมทางการเมืองแตกต่างกัน ปัจจัยอาชีพและปัจจัยพื้นภูมิต่างกัน ส่งผลต่อ การเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชนแตกต่างกัน และปัจจัยการเปิดรับสื่อมวลชนเกี่ยวกับข่าวสารทางการเมือง ต่างกันส่งผลต่อการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง และด้านการสนับสนุนพรรคการเมืองแตกต่างกัน ส่วนปัจจัย ความสำนึกทางการเมือง มีความสัมพันธ์กับ ปัจจัยการมีส่วนร่วมทางการเมือง ด้านการลงคะแนนเสียง เลือกตั้งอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันในระดับต่ำมาก และ 3) ประเด็นปัญหาและอุปสรรคของสตรีต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง พบว่า สตรีไทยส่วนใหญ่ต้อง รับประทานในการดูแลครอบครัว และมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเมืองน้อย

พนิดา จำลองและสมบัติ บุญเลี้ยง (2555) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีใน องค์การบริหารส่วน ตำบลวังท่าดีอำเภอหนองไผ่ จังหวัดเพชรบูรณ์มีวัตถุประสงค์เพื่อ

ศึกษาระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีเพื่อศึกษาทัศนคติการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีและเพื่อศึกษา ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีในองค์การบริหารส่วนตำบลวังท่าดีอำเภอหนองไผ่ จังหวัดเพชรบูรณ์กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้จากประชาชน จำนวน 3,162 คนกลุ่มตัวอย่าง จำนวนทั้งสิ้น 335 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลคือแบบสอบถามเครื่องมือในการ วิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติค่าความถี่ (Frequencies) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่า เบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-Way ANOVA) ผลการศึกษาพบว่า ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีในองค์การบริหารส่วนตำบลวังท่าดีในภาพรวมมีส่วนร่วมในระดับมากโดยเฉพาะอย่างยิ่งการมีส่วนร่วมการด้านการเลือกตั้งมากที่สุด รองลงมา ได้แก่การมีส่วนร่วมการกำหนดนโยบายและการมีส่วนร่วมด้านการควบคุมการปฏิบัติงานใน กิจกรรมทัศนคติการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีในองค์การบริหารส่วนตำบลวังท่าดีจำแนกตามตัว แปรอายุระดับการศึกษา อาชีพและรายได้มีผลต่อทัศนคติการมีส่วนร่วมทางการเมืองส่วนตัวแปรการเป็น สมาชิกกลุ่มทางสังคมและการรับรู้ข่าวสารทางการเมือง พบว่า ไม่มีผลต่อทัศนคติการมีส่วนร่วมทางการเมืองและศึกษาปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีในองค์การบริหารส่วนตำบลวังท่าดีอำเภอหนองไผ่ จังหวัดเพชรบูรณ์

อาจารย์ รติศวงค์ (2552) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “การมีส่วนร่วมทางการเมืองของพนักงานบริษัท การบินไทย จำกัด(มหาชน)” ผลการวิจัยพบว่า พนักงาน บริษัท การบินไทย จำกัด(มหาชน)มีส่วนร่วมทางการเมือง อยู่ในระดับสูง และปัจจัยที่มีผลต่อความแตกต่างของการมีส่วนร่วมทางการเมืองของพนักงาน บริษัท การบินไทย จำกัด(มหาชน) ได้แก่ เพศ อายุ ตำแหน่ง และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ส่วนระดับการศึกษาและแผนกที่สังกัดเป็นปัจจัยที่ไม่มีผลต่อของการมีส่วนร่วมทางการเมืองของพนักงาน บริษัท การบินไทย จำกัด(มหาชน)

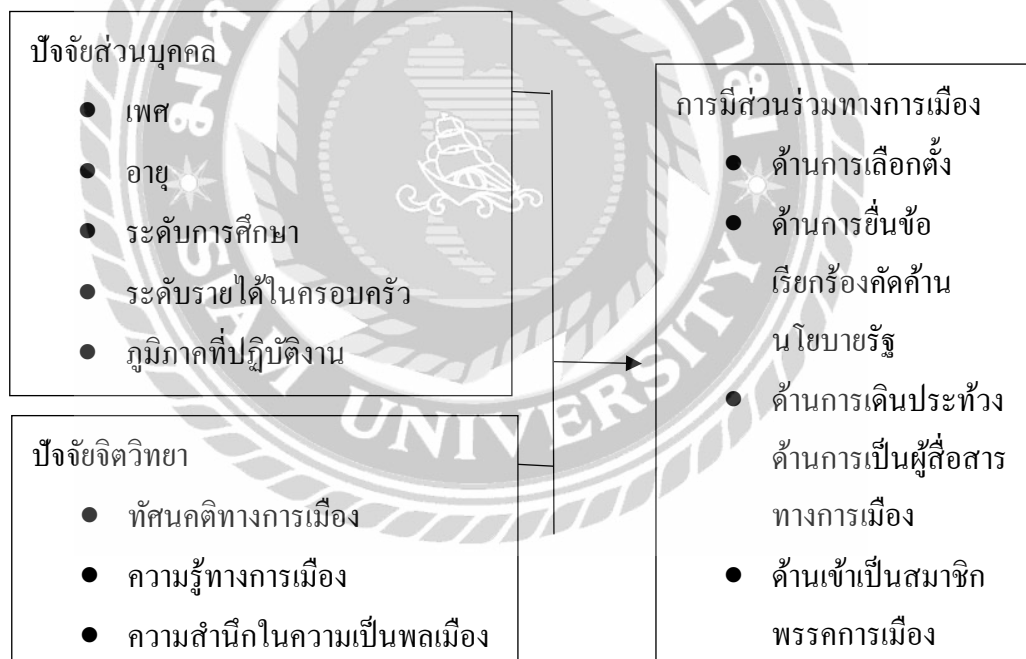
ร.ต.ท. รุ่งทิวา คงแจ่ม (2557) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมทางการเมืองข้าราชการตำรวจสถานีตำรวจภูธรเมืองสุพรรณบุรี” ผลการวิจัยพบว่า ข้าราชการตำรวจสถานีตำรวจภูธรเมืองสุพรรณบุรี มีส่วนร่วมทางการเมือง อยู่ในระดับปานกลาง จากการทดสอบสมมุติฐานพบว่า อายุ ระดับการศึกษา ชั้นยศ ลักษณะงานที่ปฏิบัติ และอายุราชการ ไม่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง ส่วนการกล่อมเกลாதทางการเมือง มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง

สรพล น้อยเขียวชาญ (2554) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองบางกรวย จังหวัดนนทบุรี” ผลการศึกษวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองบางกรวย จังหวัดนนทบุรี อยู่ในระดับน้อย โดยที่ เพศ อายุ อาชีพ และรายได้ที่ต่างกัน จะมีส่วนร่วมทางการเมือง ส่วนการกล่อมเกลาททางการเมือง มี

ผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองในเขตเทศบาลเมืองบางกรวย จังหวัดนนทบุรี แตกต่างกัน อย่างมีนัยยะสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.005 เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ส่วนปัจจัยด้านระดับการศึกษา และการรับรู้ข่าวสาร ไม่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมือง

2.5 กรอบแนวคิดการวิจัย

ในการศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสมาชิกสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจรถไฟแห่งประเทศไทย” ประกอบด้วยตัวแปรอิสระได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ระดับรายได้ในครอบครัว ภูมิภาคที่ปฏิบัติงาน และ ปัจจัยจิตวิทยา ได้แก่ ทักษะคิดทางการเมือง ความรู้ทางการเมือง ความสำนึกในความเป็นพลเมือง ตัวแปรตาม ได้แก่ การมีส่วนร่วมทางการเมือง ได้แก่ ด้านการเลือกตั้ง ด้านการยื่นข้อเรียกร้องคัดค้านนโยบายรัฐ ด้านการเดินประท้วง ด้านการเป็นผู้สื่อสารทางการเมือง และ ด้านเข้าเป็นสมาชิกพรรคการเมือง

2.6 สมมุติฐานการวิจัย

1. สมาชิกสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจรถไฟแห่งประเทศไทยที่มีปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ระดับรายได้ในครอบครัว ภูมิภาคที่ปฏิบัติงาน แตกต่างกัน มีการมีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกัน

2. ปัจจัยจิตวิทยา มีผลทางบวกต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสมาชิกสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจรถไฟแห่งประเทศไทย

2.7 นิยามปฏิบัติการ

ปัจจัยส่วนบุคคล หมายถึง เพศ อายุ ระดับการศึกษา ระดับรายได้ในครอบครัว
ภูมิภาคที่ปฏิบัติงาน ของสมาชิกสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจรถไฟแห่งประเทศไทย

ปัจจัยจิตวิทยา หมายถึง ปัจจัยเกี่ยวกับทัศนคติทางการเมือง ความรู้ทางการเมือง
ความสำนึกในความเป็นพลเมือง ของสมาชิกสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจรถไฟแห่งประเทศไทย

ปัจจัยการมีส่วนร่วมทางการเมือง หมายถึง การเข้าร่วมในกิจกรรมทางการเมืองใน
ด้านต่างๆ ประกอบด้วย ด้านการเลือกตั้ง ด้านการยื่นข้อเรียกร้องคัดค้านนโยบายรัฐ
ด้านการเดินประท้วง ด้านการเป็นผู้สื่อสารทางการเมือง ด้านเข้าเป็นสมาชิกพรรคการเมือง

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย (Methodology)

การศึกษาเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสมาชิกสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจรถไฟแห่งประเทศไทย มีวัตถุประสงค์

1) เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสมาชิกสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจรถไฟแห่งประเทศไทย

2) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสมาชิกสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจรถไฟแห่งประเทศไทย

3) เพื่อเสนอแนะแนวทางในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสมาชิกสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจรถไฟแห่งประเทศไทย โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการค้นคว้าตามรายละเอียดวิธีการดำเนินการดังนี้

- 3.1 การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา
- 3.3 การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ
- 3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้มาโดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) คือ สมาชิกสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจรถไฟแห่งประเทศไทย ใน 4 ภูมิภาค ได้แก่ ภูมิภาคเหนือ 1,250 คน ภูมิภาคใต้ 1,050 คน ภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 1,330 คน และส่วนกลาง 6,249 คน ซึ่งรวมทั้งประเทศมีจำนวน 9,879 คน (สหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจรถไฟแห่งประเทศไทย ข้อมูลสำรวจ ณ เดือนเมษายน 2566) ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ไม่เกินร้อยละ 5 โดยแทนค่าสูตร ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 กำหนดขนาดตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ จะใช้สูตรการคำนวณของ Yamane's ดังต่อไปนี้

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

โดยที่ n หมายถึงขนาดของกลุ่มตัวอย่าง (Sampling)
 N หมายถึงขนาดประชากร
 e หมายถึงค่าความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่าง โดยกำหนดให้เท่ากับ 0.05

$$\text{แทนค่า } n = \frac{9,879}{1+9,879(0.05)^2}$$

$$n = \frac{9,879}{1+24.6975}$$

$n = 384.4342$ ดังนั้นตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้จึงเท่ากับ 384 คน

จากการแทนค่าสูตรดังกล่าวจะได้จำนวนของกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 383.4 คน ดังนั้น ผู้วิจัยจึงกำหนดให้กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มีจำนวน 384 คน

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดลักษณะของเครื่องมือในการวิจัยและการสร้างเครื่องมือในการวิจัยดังนี้ ลักษณะของเครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ระดับรายได้ในครอบครัว ภูมิภาคที่ทำงาน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับตัวแปรอิสระ/ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสมาชิกสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจรถไฟแห่งประเทศไทย ด้านทัศนคติทางการเมือง ความรู้ทางการเมือง ความสำนึกในความเป็นพลเมือง

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับตัวแปรตามการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสมาชิกสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจรถไฟแห่งประเทศไทย ด้านการเลือกตั้งด้านการยื่นข้อเรียกร้องคัดค้านนโยบายรัฐ ด้านการเดินประท้วง ด้านการเป็นผู้สื่อสารทางการเมือง

ด้านเข้าเป็นสมาชิกพรรคการเมือง

จะทำการวัดระดับวิเคราะห์ และแปรผลจาก ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ซึ่งเป็นตามแบบลิเคิร์ต (Likert Scale) ซึ่งจะมีให้เลือกตอบได้เพียงคำตอบเดียวโดยใช้คำถามที่แสดงระดับการวัดข้อมูลประเภทมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยใช้เกณฑ์แปลความหมายเพื่อจัดระดับคะแนนเฉลี่ย โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

ระดับความสำคัญ	เกณฑ์การให้คะแนน
มากที่สุด	5
มาก	4
ปานกลาง	3
น้อย	2
น้อยที่สุด	1

การแจกแจงความถี่ จะใช้คะแนนเฉลี่ย แบ่งระดับความสำคัญของปัจจัยออกเป็น 5 ระดับ โดยใช้เกณฑ์ค่าเฉลี่ยทางคณิต (Arithmetic Mean) เพื่อหาความกว้างของชั้นเพื่อใช้ในการตีความข้อมูลที่ได้จากสูตรเพื่อเพิ่มค่า ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{ความกว้างของชั้น} &= \frac{\text{ข้อมูลที่มีค่าสูงสุด} - \text{ข้อมูลที่มีค่าต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} \\ &= \frac{5 - 1}{5} \\ &= 0.8 \end{aligned}$$

ดังนั้น สามารถกำหนดเกณฑ์ในการพิจารณาระดับความสำคัญของปัจจัยดังนี้

ระดับความสำคัญ	ระดับคะแนน
เป็นปัจจัยที่มีความสำคัญมากที่สุด	4.21-5.00
เป็นปัจจัยที่มีความสำคัญมาก	3.41-4.20
เป็นปัจจัยที่มีความสำคัญปานกลาง	2.61-3.40
เป็นปัจจัยที่มีความสำคัญน้อย	1.81-2.60
เป็นปัจจัยที่มีความสำคัญน้อยที่สุด	1.00-2.60

ตอนที่ 4 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะอื่นๆ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบปลายเปิด (Open-Ended)

3.3 การสร้างและการพัฒนาเครื่องมือ

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสมาชิกสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจรถไฟแห่งประเทศไทย
2. ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถาม เรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสมาชิกสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจรถไฟแห่งประเทศไทย โดยได้ทำการศึกษาจากผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ตำรา และเอกสารต่าง ๆ
3. นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้ว ตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ และรับข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงแก้ไขแล้วให้ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาตรวจสอบ ความสมบูรณ์ ความเหมาะสม และความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) โดยผู้ทรงคุณวุฒิ
4. นำแบบสอบถามที่ได้รับการเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิ มาพิจารณาปรับปรุงแก้ไข และขอคำแนะนำ เพื่อปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามให้ถูกต้องและเหมาะสมก่อนนำไปทดลองใช้
5. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปทดลองใช้ (Try-out) กับสมาชิกสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจรถไฟแห่งประเทศไทย จำนวน 30 คน แล้วนำแบบสอบถามมาหาความเชื่อมั่น (Reliability) โดยวิธีการวัดความสอดคล้องภายใน (Internal consistency method) ของครอนบักวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.80 ซึ่งถือว่าแบบสอบถาม มีความเชื่อถือได้ สามารถนำไปเก็บข้อมูลจริงต่อไป

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลมีขั้นตอนดังนี้

1. การสำรวจเอกสาร (Documentary survey) ได้แก่ การรวบรวมข้อมูลจากแนวคิดทฤษฎีงานวิจัย หนังสือ ตำรา บทความ และเอกสารที่เกี่ยวข้อง เพื่อการสร้างกรอบความคิดในการวิจัย
2. การเก็บข้อมูลภาคสนาม (Field survey) ได้แก่ การรวบรวมข้อมูล โดยการใช้แบบสอบถาม (Questionnaire)
3. เมื่อได้ข้อมูลจากการเก็บรวบรวมแบบสอบถาม ทำการตรวจสอบความสมบูรณ์ในการตอบแบบสอบถาม เพื่อดำเนินการตามขั้นตอนของการวิจัย
4. นำแบบสอบถามมาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์

3.5 การใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล

จากข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ใช้สถิติในการวิเคราะห์เพื่อได้ข้อมูลที่ตอบสนองตามความมุ่งหมายของการวิจัยดังนี้

1. การคำนวณหาข้อมูลทั่วไปจากแบบสอบถาม ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check-List) ใช้วิธีการหาค่าความถี่ (Frequency) แล้วสรุปออกมาเป็นค่าร้อยละ (Percentage)
2. การคำนวณหาข้อมูลจากแบบสอบถาม ตอนที่ 2 และ ตอนที่ 3 ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ใช้วิธีการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
3. การทดสอบสมมติฐาน โดยใช้การวิเคราะห์ความแตกต่างด้วยการทดสอบค่าที (t-test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One way ANOVA) กรณีพบค่าความแตกต่างเป็นรายกลุ่ม จะวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างรายกลุ่มเป็นรายคู่อีกครั้ง โดยใช้ LSD Analysis) การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Pearson Product-Moment Correlation)

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมทางการเมืองของสมาชิกสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจรถไฟแห่งประเทศไทย” นำเสนอผลการศึกษา แบ่งออกเป็น 4 ตอน ได้แก่

- 4.1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล
- 4.2. ผลการวิเคราะห์ปัจจัยทางการเมือง
- 4.3. ผลการวิเคราะห์การมีส่วนร่วมทางการเมืองของสมาชิกสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจรถไฟแห่งประเทศไทย
- 4.4. ผลการทดสอบสมมติฐาน

4.1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล

ตารางที่ 4.1 แสดงความถี่ และร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล N = 384

ปัจจัยส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	345	78.1
หญิง	97	21.9
รวม	442	100.0
อายุ		
26-35ปี	111	25.1
36-45ปี	124	28.1
46ปีขึ้นไป	207	46.8
รวม	442	100.0
การศึกษา		
มัธยมศึกษาตอนต้น1-3	68	15.4
มัธยมศึกษาตอนปลาย4-6	189	42.8
ปริญญาตรีขึ้นไป	185	41.9
รวม	442	100.0

ปัจจัยส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
รายได้		
ต่ำกว่า10,000บาท/เดือน	31	7.0
10,000-20,000บาท/เดือน	216	48.9
20,001บาท/เดือนขึ้นไป	195	44.1
รวม	442	100.0
สถานที่ทำงาน		
ภาคเหนือ	110	24.9
ภาคกลาง	132	29.9
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	64	14.5
ภาคใต้	136	30.8
รวม	442	100

จากตารางที่ 4.1 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยทางการเมือง มีปัจจัยส่วนบุคคล ดังนี้

เพศ ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 345 คน คิดเป็นร้อยละ 78.1 รองลงมาเป็นเพศหญิง จำนวน 97 คน คิดเป็นร้อยละ 21.1 ตามลำดับ

อายุ ส่วนใหญ่มีอายุอยู่ในช่วงอายุ ช่วงอายุ 46 ปีขึ้นไป จำนวน 207 คิดเป็นร้อยละ 46.8 รองลงมา ช่วงอายุ 36-45 ปี จำนวน 124 คน คิดเป็นร้อยละ 28.1 และช่วงอายุ 26-35 ปี จำนวน 111 คน คิดเป็นร้อยละ 25.1 ตามลำดับ

การศึกษา ส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย 4-6 จำนวน 189 คน คิดเป็นร้อยละ 42.8 รองลงมา ระดับปริญญาตรี ขึ้นไป จำนวน 185 คน คิดเป็นร้อยละ 41.9 และมัธยมศึกษาตอนต้น 1-3 จำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 15.4 ตามลำดับ

รายได้ครอบครัวต่อเดือน ส่วนใหญ่มีรายได้ระหว่าง 10,000 -20,000 บาท จำนวน 216 คน คิดเป็นร้อยละ 48.9 รองลงมา มีรายได้มากกว่า 20,001 บาท จำนวน 195 คน คิดเป็นร้อยละ 44.1 คน และมีรายได้ต่ำกว่า 10,000 บาท จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 7.0 ตามลำดับ

ภูมิลำเนา ส่วนใหญ่มีภูมิลำเนาอยู่ในภาคใต้ จำนวน 136 คน คิดเป็นร้อยละ 30.8 รองลงมา ภาคกลาง จำนวน 132 คน คิดเป็นร้อยละ 29.9 ภาคเหนือ จำนวน 110 คน คิดเป็นร้อยละ 24.9 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือจำนวน 64 คน คิดเป็นร้อยละ 14.5 ตามลำดับ

4.2. ผลการวิเคราะห์ปัจจัยทางการเมือง

ตารางที่ 4.2 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปัจจัยทางการเมือง

N = 384

ปัจจัยทางการเมือง	ระดับความคิดเห็น		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ทัศนคติทางการเมือง			
สมาชิกสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจรถไฟแห่งประเทศไทย ตระหนักว่ามีความสำคัญต่อการพัฒนาประชาธิปไตยของ ประเทศ	4.04	1.14	มาก
สมาชิกสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจรถไฟแห่งประเทศไทย ท่านให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองใน ระบอบประชาธิปไตย	4.05	0.88	มาก
สมาชิกสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจรถไฟแห่งประเทศไทย ควรสนับสนุนกิจกรรมทางการเมืองตามระบอบ ประชาธิปไตย	4.14	0.92	มาก
รวม	4.07	0.86	มาก
ความรู้ทางการเมือง			
สมาชิกสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจรถไฟแห่งประเทศไทยมี ความเข้าใจเกี่ยวกับระบอบประชาธิปไตย	3.81	0.88	มาก
สมาชิกสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจรถไฟแห่งประเทศไทย มี ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทางวิธีการในการมีส่วนร่วม ทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย	3.88	0.86	มาก
สมาชิกสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจรถไฟแห่งประเทศไทย ให้ให้ความสนใจในการแสวงหาข้อมูลความรู้ต่างๆเกี่ยวกับ กิจกรรมสถานการณ์ทางการเมืองอยู่เสมอ	3.90	0.92	มาก
รวม	3.86	0.70	มาก
ความสำนึกในความเป็นพลเมือง			
สมาชิกสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจรถไฟแห่งประเทศไทย เข้าใจเกี่ยวกับหน้าที่พลเมืองตามที่กำหนดในรัฐธรรมนูญ	3.98	0.97	มาก

ปัจจัยทางการเมือง	ระดับความคิดเห็น		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
สมาชิกสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจรถไฟแห่งประเทศไทย ท่านยอมรับในการทำหน้าที่พลเมืองตามที่กำหนดใน รัฐธรรมนูญ	4.06	0.96	มาก
สมาชิกสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจรถไฟแห่งประเทศไทย เชื่อว่าการปฏิบัติหน้าที่พลเมืองตามที่กำหนดในรัฐธรรมนูญ มีความสำคัญต่อประเทศ	4.26	1.05	มากที่สุด
รวม	4.10	0.90	มาก
ปัจจัยทางการเมือง	4.01	0.74	มาก

จากตารางที่ 4.2 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความคิดเห็นต่อปัจจัยการมีส่วนร่วมทางการเมือง โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.01$, S.D. = 0.74) เมื่อพิจารณารายบทบาทได้ผลการวิเคราะห์ ดังนี้

ด้านทัศนคติทางการเมืองส่วนใหญ่มีความเห็นว่า ทัศนคติทางการเมือง ของสมาชิกสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจรถไฟแห่งประเทศไทยควรสนับสนุนกิจกรรมทางการเมืองตามระบอบประชาธิปไตย อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.14$, S.D. = 0.92) รองลงมา ได้แก่ ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.05$, S.D. = 0.88) และตระหนักว่ามีความสำคัญต่อการพัฒนาประชาธิปไตยของประเทศ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.04$, S.D. = 1.14) โดยที่ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.10$, S.D. = 0.90)

ด้านความรู้ทางการเมือง ส่วนใหญ่มีความเห็นว่า ความรู้ทางการเมืองของสมาชิกสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจรถไฟแห่งประเทศไทย อาทิเช่น สมาชิกสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจรถไฟแห่งประเทศไทยให้ให้ความสนใจในการแสวงหาข้อมูลความรู้ต่างๆเกี่ยวกับ กิจกรรมสถานการณ์ทางการเมืองอยู่เสมอ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.86$, S.D. = 0.70) รองลงมา ได้แก่ มีความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทางวิธีการในการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.88$, S.D. = 0.86) และมีความเข้าใจเกี่ยวกับระบอบประชาธิปไตย ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.81$, S.D. = 0.88) โดยที่ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.86$, S.D. = 0.70)

บทบาททางด้านความสำนึกในความเป็นพลเมือง ส่วนใหญ่มีความเห็นว่า ความสำนึกในความเป็นพลเมืองของสมาชิกสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจรถไฟแห่งประเทศไทย อาทิเช่นเชื่อว่าการปฏิบัติหน้าที่พลเมืองตามที่กำหนดในรัฐธรรมนูญมีความสำคัญต่อประเทศ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} =$

4.26, S.D. = 1.05) รองลงมา ได้แก่อยอมรับในการทำน้ำที่พลเมืองตามที่กำหนดในรัฐธรรมนูญ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.06$, S.D. = 0.96) และเข้าใจเกี่ยวกับน้ำที่พลเมืองตามที่กำหนดในรัฐธรรมนูญ ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.98$, S.D. = 0.97) โดยที่ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.10$, S.D. = 0.90)

4.3. การมีส่วนร่วมทางการเมืองของสมาชิกสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจรถไฟแห่งประเทศไทย

ตารางที่ 4.3 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การมีส่วนร่วมทางการเมือง N = 384

การมีส่วนร่วมทางการเมืองของสมาชิกสหภาพแรงงาน รัฐวิสาหกิจรถไฟแห่งประเทศไทย	ระดับความคิดเห็น		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ด้านการเลือกตั้ง			
สมาชิกสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจรถไฟแห่งประเทศไทย ได้ไปใช้สิทธิในการเลือกตั้งระดับประเทศ	4.37	0.98	มากที่สุด
สมาชิกสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจรถไฟแห่งประเทศไทย ได้ไปใช้สิทธิในการเลือกตั้งระดับท้องถิ่น	4.33	1.06	มากที่สุด
รวม	4.35	1.01	มากที่สุด
ด้านการยื่นข้อเรียกร้องคัดค้านนโยบายรัฐ			
สมาชิกสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจรถไฟแห่งประเทศไทย ได้มีบทบาทร่วมกันกับสมาชิกสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจ รถไฟแห่งประเทศไทยในการแสดงจุดยืนเกี่ยวกับนโยบาย รัฐบาลผ่านสื่อต่างๆ	3.82	0.91	มาก
สมาชิกสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจรถไฟแห่งประเทศไทย ได้มีบทบาทร่วมกันกับสมาชิกสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจ รถไฟแห่งประเทศไทยในการยื่นข้อเรียกร้องต่อหน่วยงานที่ เกี่ยวข้องในการคัดค้านนโยบายรัฐบาล	3.76	0.98	มาก
รวม	3.79	0.89	มาก
ด้านการเดินประท้วง			
สมาชิกสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจรถไฟแห่งประเทศไทย ได้มีบทบาทร่วมกันกับสมาชิกสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจ รถไฟแห่งประเทศไทยในการเดินประท้วงเพื่อต่อต้าน นโยบายรัฐบาล	3.36	1.21	ปานกลาง

การมีส่วนร่วมทางการเมืองของสมาชิกสหภาพแรงงาน รัฐวิสาหกิจรถไฟแห่งประเทศไทย	ระดับความคิดเห็น		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
สมาชิกสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจรถไฟแห่งประเทศไทย ได้มีบทบาทร่วมกันกับสมาชิกสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจ รถไฟแห่งประเทศไทยในการเดินประท้วงเพื่อต่อต้านการ ดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐอื่นๆ	3.27	1.22	ปานกลาง
รวม	3.39	1.08	ปานกลาง
การเป็นผู้สื่อสารทางการเมือง			
สมาชิกสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจรถไฟแห่งประเทศไทย ได้มีบทบาทในการผลิตข้อมูลข่าวสารความรู้ทางการเมือง	3.36	1.29	ปานกลาง
สมาชิกสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจรถไฟแห่งประเทศไทย ได้มีบทบาทในการส่งข้อมูลข่าวสารความรู้ทางการเมือง ให้กับสังคม	3.57	1.10	มาก
รวม	3.47	1.13	มาก
ด้านเข้าเป็นสมาชิกพรรคการเมือง			
สมาชิกสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจรถไฟแห่งประเทศไทย ได้ให้การสนับสนุนการดำเนินการของพรรคการเมือง	3.29	1.43	ปานกลาง
สมาชิกสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจรถไฟแห่งประเทศไทย ได้สมัครเข้าเป็นสมาชิกพรรคการเมือง	2.69	1.66	ปานกลาง
รวม	2.99	1.42	ปานกลาง
การมีส่วนร่วมทางการเมืองของสมาชิกสหภาพแรงงาน รัฐวิสาหกิจรถไฟแห่งประเทศไทย	3.60	0.83	มาก

จากตารางที่ 4.3 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสมาชิกสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจรถไฟแห่งประเทศไทย โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.60$, S.D. = 0.83) เมื่อพิจารณารายบทบาทได้ผลการวิเคราะห์ ดังนี้

ด้านการเลือกตั้ง ส่วนใหญ่มีความเห็นว่า สมาชิกสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจรถไฟแห่งประเทศไทย ได้ไปใช้สิทธิ์ในการเลือกตั้งระดับประเทศ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.37$, S.D. =

0.98) และรองลงมา ได้แก่ได้ไปใช้สิทธิ์ในการเลือกตั้งระดับท้องถิ่น อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.33$, S.D. = 1.06) โดยที่ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.35$, S.D. = 1.01)

ด้านการยื่นข้อเรียกร้องคัดค้านนโยบายรัฐ ส่วนใหญ่มีความเห็นว่า สมาชิกสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจรถไฟแห่งประเทศไทย ได้มีบทบาทร่วมกันกับสมาชิกสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจรถไฟแห่งประเทศไทยในการแสดงจุดยืนเกี่ยวกับนโยบายรัฐบาลผ่านสื่อต่างๆ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.82$, S.D. = 0.91) และรองลงมา ได้แก่ได้มีบทบาทร่วมกันกับสมาชิกสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจรถไฟแห่งประเทศไทยในการยื่นข้อเรียกร้องต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการคัดค้านนโยบายรัฐบาล อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.76$, S.D. = 0.98) โดยที่ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.79$, S.D. = 0.89)

ด้านการเดินประท้วง ส่วนใหญ่มีความเห็นว่า สมาชิกสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจรถไฟแห่งประเทศไทย ได้มีบทบาทร่วมกันกับสมาชิกสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจรถไฟแห่งประเทศไทยในการเดินประท้วงเพื่อต่อต้านนโยบายรัฐบาล อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.36$, S.D. = 1.21) และรองลงมา ได้แก่ได้มีบทบาทร่วมกันกับสมาชิกสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจรถไฟแห่งประเทศไทย ได้มีบทบาทร่วมกันกับสมาชิกสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจรถไฟแห่งประเทศไทยในการเดินประท้วงเพื่อต่อต้านการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐอื่นๆ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.27$, S.D. = 1.22) โดยที่ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.39$, S.D. = 1.08)

การเป็นผู้สื่อสารทางการเมือง ส่วนใหญ่มีความเห็นว่า สมาชิกสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจรถไฟแห่งประเทศไทย ได้มีบทบาทในการส่งข้อมูลข่าวสารความรู้ทางการเมืองให้กับสังคม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.57$, S.D. = 1.10) และรองลงมา ได้มีบทบาทในการผลิตข้อมูลข่าวสารความรู้ทางการเมือง อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.36$, S.D. = 1.29) โดยที่ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.47$, S.D. = 1.13)

ด้านเข้าเป็นสมาชิกพรรคการเมือง ส่วนใหญ่มีความเห็นว่า สมาชิกสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจรถไฟแห่งประเทศไทย ได้ให้การสนับสนุนการดำเนินการของพรรคการเมือง อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.29$, S.D. = 1.43) และรองลงมา ได้สมัครเข้าเป็นสมาชิกพรรคการเมือง อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.69$, S.D. = 1.66) โดยที่ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.60$, S.D. = 0.83)

4.4. ผลการทดสอบสมมติฐาน

การศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสมาชิกสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจรถไฟแห่งประเทศไทยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 ผลการศึกษา ดังนี้

ตารางที่ 4.4 ทดสอบการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างเพศกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสมาชิกสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจรถไฟแห่งประเทศไทย

เพศ	N	\bar{X}	S.D.	T	p
ชาย	345	3.653	.848	.045	0.029
หญิง	97	4.401	.733	.074	
รวม	222				

จากตารางที่ 4.4 ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า เพศที่แตกต่างกันมีการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสมาชิกสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจรถไฟแห่งประเทศไทยที่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.029

ตารางที่ 4.5 ทดสอบการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างอายุกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสมาชิกสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจรถไฟแห่งประเทศไทย

	S.S.	df	M.S.	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	13.034	2	6.517	9.825	.000
ภายในกลุ่ม	291.202	439	.663		
รวม	304.236	441			

จากตารางที่ 4.5 ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า อายุที่แตกต่างกันมีการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสมาชิกสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจรถไฟแห่งประเทศไทยที่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.000

ตารางที่ 4.6 การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสมาชิกสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจรถไฟแห่งประเทศไทยจำแนกตามอายุเป็นรายคู่

อายุ	26-35 ปี	36-45 ปี	46 ปีขึ้นไป
26-35 ปี	-	.005	
36-45 ปี		-	.000
46 ปีขึ้นไป			-

จากตารางที่ 4.6 เมื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสมาชิกสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจรถไฟแห่งประเทศไทยจำแนกตามอายุเป็นรายคู่ พบว่า มีจำนวน 2 คู่ ได้แก่ อายุ 26-35 ปี กับ 36-45 ปี และ อายุ 36-45 ปี กับ 46 ปีขึ้นไป มีการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสมาชิกสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจรถไฟแห่งประเทศไทยที่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.7 ทดสอบการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างระดับการศึกษากับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสมาชิกสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจรถไฟแห่งประเทศไทย

	S.S.	df	M.S.	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	13.034	2	6.517	9.825	.000
ภายในกลุ่ม	291.202	439	.663		
รวม	304.236	441			

จากตารางที่ 4.7 ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ระดับการศึกษาที่แตกต่างกันมีการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสมาชิกสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจรถไฟแห่งประเทศไทยที่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.000

ตารางที่ 4.8 การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสมาชิกสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจรถไฟแห่งประเทศไทยจำแนกตามระดับการศึกษาเป็นรายคู่

ระดับการศึกษา	มัธยมศึกษาตอนต้น	มัธยมศึกษาตอนปลาย	ปริญญาตรีขึ้นไป
มัธยมศึกษาตอนต้น	-	.000	.000
มัธยมศึกษาตอนปลาย		-	
ปริญญาตรีขึ้นไป			-

จากตารางที่ 4.8 เมื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสมาชิกสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจรถไฟแห่งประเทศไทยจำแนกตามระดับการศึกษาเป็นรายคู่ พบว่า มีจำนวน 1 คู่ ได้แก่ มัธยมศึกษาตอนต้น กับ มัธยมศึกษาตอนปลาย และ ปริญญาตรีขึ้นไป มีการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสมาชิกสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจรถไฟแห่งประเทศไทยที่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.9 ทดสอบการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างระดับรายได้ในครอบครัวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสมาชิกสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจรถไฟแห่งประเทศไทย

	S.S.	df	M.S.	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	7.058	2	3.529	5.213	.006
ภายในกลุ่ม	297.178	439	.677		
รวม	304.236	441			

จากตารางที่ 4.9 ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ระดับรายได้ในครอบครัวที่แตกต่างกันมีการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสมาชิกสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจรถไฟแห่งประเทศไทยที่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.006

ตารางที่ 4.10 การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสมาชิกสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจรถไฟแห่งประเทศไทยจำแนกตามระดับรายได้ในครอบครัวเป็นรายคู่

ระดับรายได้ในครอบครัว	ต่ำกว่า10,000 บาท/เดือน	10,000 - 20,000 บาท/เดือน	20,001 บาท/เดือนขึ้นไป
ต่ำกว่า10,000 บาท/เดือน	-	.004	
10,000 - 20,000 บาท/เดือน		-	.032
20,001 บาท/เดือนขึ้นไป			-

จากตารางที่ 4.10 เมื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสมาชิกสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจรถไฟแห่งประเทศไทยจำแนกตามระดับรายได้ในครอบครัวเป็นรายคู่ พบว่า มีจำนวน 2 คู่ ได้แก่ ต่ำกว่า10,000 บาท/เดือน กับ10,000 - 20,000 บาท/เดือน และ 10,000 - 20,000 บาท/เดือน กับ 20,001 บาท/เดือนขึ้นไป มีส่วนร่วมทางการเมืองของสมาชิกสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจรถไฟแห่งประเทศไทยที่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.11 ทดสอบการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างภูมิภาคที่ทำงานกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสมาชิกสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจรถไฟแห่งประเทศไทย

	S.S.	df	M.S.	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	13.467	3	4.489	6.762	.000
ภายในกลุ่ม	290.769	438	.664		
รวม	304.236	441			

จากตารางที่ 4.11 ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ภูมิภาคที่ทำงานที่แตกต่างกันมีการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสมาชิกสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจรถไฟแห่งประเทศไทยที่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.000

ตารางที่ 4.12 การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสมาชิกสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจรถไฟแห่งประเทศไทยจำแนกตามภูมิภาคที่ทำงานเป็นรายคู่

ภูมิภาคที่ทำงาน	ภาคเหนือ	ภาคกลาง	ภาค	ภาคใต้
			ตะวันออกเฉียงเหนือ	
ภาคเหนือ	-			.006
ภาคกลาง		-	.018	.000
ภาค			-	
ตะวันออกเฉียงเหนือ				
ภาคใต้				-

จากตารางที่ 4.12 เมื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสมาชิกสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจรถไฟแห่งประเทศไทยจำแนกตามภูมิภาคที่ทำงานเป็นรายคู่ พบว่า มีจำนวน 2 คู่ ได้แก่ ภาคเหนือกับภาคใต้ และภาคกลางกับภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคใต้ มีส่วนร่วมทางการเมืองของสมาชิกสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจรถไฟแห่งประเทศไทยที่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.13 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางการเมืองกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสมาชิกสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจรถไฟแห่งประเทศไทย

	การมีส่วนร่วมทางการเมืองของ สมาชิกสหภาพแรงงาน รัฐวิสาหกิจรถไฟแห่งประเทศไทย	
	(<i>r</i>)	Sig
ปัจจัยทางการเมือง	.600	.000

หมายเหตุ * อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.13 ผลการวิเคราะห์มีความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางการเมืองกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบบประชาธิปไตย พบว่า ปัจจัยด้านปัจจัยทางการเมืองมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสมาชิกสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจรถไฟแห่งประเทศไทยที่ระดับ .600 โดยค่า Sig. เท่ากับ .000 แสดงว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของ

สมาชิกสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจรถไฟแห่งประเทศไทยมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบบประชาธิปไตยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .000

ตารางที่ 4.14 สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน

ตัวแปร	ผลการทดสอบสมมติฐาน
เพศ	เป็นไปตามสมมติฐาน
อายุ	เป็นไปตามสมมติฐาน
ระดับการศึกษา	เป็นไปตามสมมติฐาน
ระดับรายได้ในครอบครัว	เป็นไปตามสมมติฐาน
ภูมิภาคที่ทำงาน	เป็นไปตามสมมติฐาน
ปัจจัยทางการเมือง	เป็นไปตามสมมติฐาน

จากตารางที่ 4.14 สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ระดับรายได้ในครอบครัว และภูมิภาคที่ทำงาน ที่แตกต่างกันมีการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบบประชาธิปไตยที่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน และปัจจัยทางการเมือง มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบบประชาธิปไตย ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน

บทที่ 5

บทสรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่องงานวิจัย “ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสมาชิกสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจรถไฟแห่งประเทศไทย” ประกอบด้วย เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสมาชิกสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจรถไฟแห่งประเทศไทย เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสมาชิกสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจรถไฟแห่งประเทศไทย และ เพื่อเสนอแนะแนวทางในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสมาชิกสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจรถไฟแห่งประเทศไทย

5.1.1 ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ พบว่า

ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างที่แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสมาชิกสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจรถไฟแห่งประเทศไทย สรุปได้ว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชาย รองมาเป็นเพศหญิง ตามลำดับ มีอายุอยู่ในช่วงอายุ 46 ปีขึ้นไป รองลงมา มีอายุอยู่ในช่วง 36-45 ปี และมีอายุอยู่ในช่วง 26-45 ปี ตามลำดับ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาปีตอนปลาย 4-6 รองลงมาสำเร็จการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไป และมัธยมศึกษาตอนต้น 1-3 ตามลำดับ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีรายได้ครอบครัว 10,000 -20,000 บาทต่อเดือน รองลงมา มีรายได้ครอบครัว 20,001 บาท ขึ้นไป และรายได้ครอบครัวต่อเดือนต่ำกว่า 10,000 บาท ตามลำดับ และกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีภูมิลำเนาอยู่ในภาคใต้ รองลงมา มีภูมิลำเนาอยู่ใน ภาคกลาง ภาคเหนือ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือตามลำดับ

5.1.2 สรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์การวิจัย

5.1.2.1 เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสมาชิกสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจรถไฟแห่งประเทศไทย สรุปผลการศึกษาได้ว่า ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสมาชิกสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจรถไฟแห่งประเทศไทย โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านสรุปได้ ดังนี้

ด้านทัศนคติทางการเมืองส่วนใหญ่มีความเห็นว่า **ทัศนคติทางการเมือง** ของสมาชิกสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจรถไฟแห่งประเทศไทยควรสนับสนุนกิจกรรมทางการเมืองตามระบอบประชาธิปไตย อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.14$, S.D. = 0.92) รองลงมา ได้แก่ ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.05$, S.D. = 0.88) และ

ตระหนักว่ามีความสำคัญต่อการพัฒนาประชาธิปไตยของประเทศ อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.04$, S.D. = 1.14) โดยที่ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.10$, S.D. = 0.90)

ด้านความรู้ทางการเมือง ส่วนใหญ่มีความเห็นว่า **ความรู้ทางการเมือง**ของสมาชิกสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจรถไฟแห่งประเทศไทย อาทิเช่น สมาชิกสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจรถไฟแห่งประเทศไทยให้ให้ความสนใจในการแสวงหาข้อมูลความรู้ต่างๆเกี่ยวกับ กิจกรรมสถานการณ์ทางการเมืองอยู่เสมอ อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.86$, S.D. = 0.70) รองลงมา ได้แก่ มีความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทางวิธีการในการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบบประชาธิปไตย อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.88$, S.D. = 0.86) และมีความเข้าใจเกี่ยวกับระบบประชาธิปไตย ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.81$, S.D. = 0.88) โดยที่ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.86$, S.D. = 0.70)

บทบาททางด้านความสำนึกในความเป็นพลเมือง ส่วนใหญ่มีความเห็นว่า **ความสำนึกในความเป็นพลเมือง**ของสมาชิกสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจรถไฟแห่งประเทศไทย อาทิเช่นเชื่อว่าการปฏิบัติหน้าที่พลเมืองตามที่กำหนดในรัฐธรรมนูญมีความสำคัญต่อประเทศ อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.26$, S.D. = 1.05) รองลงมา ได้แก่ยอมรับในการทำหน้าที่พลเมืองตามที่กำหนดในรัฐธรรมนูญ อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.06$, S.D. = 0.96) และเข้าใจเกี่ยวกับหน้าที่พลเมืองตามที่กำหนดในรัฐธรรมนูญ ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.98$, S.D. = 0.97) โดยที่ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.10$, S.D. = 0.90)

ด้านการเลือกตั้ง ส่วนใหญ่มีความเห็นว่า สมาชิกสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจรถไฟแห่งประเทศไทย ได้ไปใช้สิทธิ์ในการเลือกตั้งระดับประเทศ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.37$, S.D. = 0.98) และรองลงมา ได้แก่ได้ไปใช้สิทธิ์ในการเลือกตั้งระดับท้องถิ่น อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.33$, S.D. = 1.06) โดยที่ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.35$, S.D. = 1.01)

ด้านการยื่นข้อเรียกร้องคัดค้านนโยบายรัฐ ส่วนใหญ่มีความเห็นว่า สมาชิกสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจรถไฟแห่งประเทศไทย ได้มีบทบาทร่วมกันกับสมาชิกสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจรถไฟแห่งประเทศไทยในการแสดงจุดยืนเกี่ยวกับนโยบายรัฐบาลผ่านสื่อต่างๆ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 3.82$, S.D. = 0.91) และรองลงมา ได้แก่ได้มีบทบาทร่วมกันกับสมาชิกสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจรถไฟแห่งประเทศไทยในการยื่นข้อเรียกร้องต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการคัดค้านนโยบายรัฐบาล อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.76$, S.D. = 0.98) โดยที่ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.79$, S.D. = 0.89)

ด้านการเดินประท้วง ส่วนใหญ่มีความเห็นว่า สมาชิกสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจรถไฟแห่งประเทศไทย ได้มีบทบาทร่วมกันกับสมาชิกสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจรถไฟแห่งประเทศไทยในการเดินประท้วงเพื่อต่อต้านนโยบายรัฐบาล อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.36$, S.D. = 1.21) และรองลงมา ได้แก่ได้มีบทบาทร่วมกันกับสมาชิกสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจรถไฟแห่งประเทศไทย

ได้มีบทบาทร่วมกันกับสมาชิกสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจรถไฟแห่งประเทศไทยในการเดินประท้วงเพื่อต่อต้านการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐอื่นๆ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.27$, S.D. = 1.22) โดยที่ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.39$, S.D. = 1.08)

การเป็นผู้สื่อสารทางการเมือง ส่วนใหญ่มีความเห็นว่า สมาชิกสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจรถไฟแห่งประเทศไทย ได้มีบทบาทในการส่งข้อมูลข่าวสารความรู้ทางการเมืองให้กับสังคม อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.57$, S.D. = 1.10) และรองลงมา ได้มีบทบาทในการผลิตข้อมูลข่าวสารความรู้ทางการเมือง อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.36$, S.D. = 1.29) โดยที่ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.47$, S.D. = 1.13)

ด้านเข้าเป็นสมาชิกพรรคการเมือง ส่วนใหญ่มีความเห็นว่า สมาชิกสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจรถไฟแห่งประเทศไทย ได้ให้การสนับสนุนการดำเนินการของพรรคการเมือง อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.29$, S.D. = 1.43) และรองลงมา ได้สมัครเข้าเป็นสมาชิกพรรคการเมือง อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.69$, S.D. = 1.66) โดยที่ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.60$, S.D. = 0.83)

5.1.2.2 เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสมาชิกสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจรถไฟแห่งประเทศไทย สรุปผลการศึกษาได้ ดังนี้

สมมติฐานที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ภูมิลำเนา และระดับรายได้ของครอบครัวต่อเดือน แตกต่างกัน ทิศนคติทางการเมืองในระบบประชาธิปไตย สรุปได้ว่า (1) กลุ่มตัวอย่างที่มีเพศที่แตกต่างกันมีการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสมาชิกสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจรถไฟแห่งประเทศไทยที่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.029 เป็นไปตามสมมติฐาน (2) กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุที่แตกต่างกันมีการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสมาชิกสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจรถไฟแห่งประเทศไทยที่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.000 เป็นไปตามสมมติฐาน (3) กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาที่แตกต่างกันมีการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสมาชิกสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจรถไฟแห่งประเทศไทยที่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.000 สรุปว่า เป็นไปตามสมมติฐาน และ (4) กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับรายได้ในครอบครัวที่แตกต่างกันมีการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสมาชิกสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจรถไฟแห่งประเทศไทยที่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.006 สรุปว่า เป็นไปตามสมมติฐาน (5) กลุ่มตัวอย่างที่มีภูมิภาคที่ทำงานที่แตกต่างกันมีการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสมาชิกสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจรถไฟแห่งประเทศไทยที่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.000 เป็นไปตามสมมติฐาน และผลของการทดสอบรายคู่ สรุปได้ว่าเมื่อเปรียบเทียบ(1)การมีส่วนร่วมทางการเมืองของสมาชิกสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจรถไฟแห่งประเทศไทยจำแนกตามระดับการศึกษาเป็นรายคู่ พบว่า มีจำนวน 1 คู่ ได้แก่ มัธยมศึกษาตอนต้น กับ มัธยมศึกษาตอนปลาย

และปริญญาตรีขึ้นไป มีการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสมาชิกสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจรถไฟแห่งประเทศไทยที่แตกต่างกัน (2)สมาชิกสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจรถไฟแห่งประเทศไทยจำแนกตามระดับรายได้ในครอบครัวเป็นรายคู่ พบว่า มีจำนวน 2 คู่ ได้แก่ ต่ำกว่า 10,000 บาท/เดือน กับ 10,000 - 20,000 บาท/เดือน และ 10,000 - 20,000 บาท/เดือน กับ 20,001 บาท/เดือนขึ้นไป มีส่วนร่วมทางการเมืองของสมาชิกสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจรถไฟแห่งประเทศไทยที่แตกต่างกัน (3)สมาชิกสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจรถไฟแห่งประเทศไทยจำแนกตามภูมิภาคที่ทำงานเป็นรายคู่ พบว่า มีจำนวน 2 คู่ ได้แก่ ภาคเหนือกับภาคใต้ และภาคกลางกับภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคใต้ มีส่วนร่วมทางการเมืองของสมาชิกสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจรถไฟแห่งประเทศไทยที่แตกต่างกัน(4)

สมมติฐานที่ 2 ผลการวิเคราะห์ที่มีความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางการเมืองกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบบประชาธิปไตย พบว่า ปัจจัยด้านปัจจัยทางการเมืองมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสมาชิกสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจรถไฟแห่งประเทศไทยที่ระดับ .600 โดยค่า Sig. เท่ากับ .000 แสดงว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสมาชิกสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจรถไฟแห่งประเทศไทยมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบบประชาธิปไตยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .000 สรุปเป็นไปตามสมมติฐาน

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการศึกษาที่พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ อายุ ภูมิลำเนา การศึกษาที่แตกต่างกันมีการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสมาชิกสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจรถไฟแห่งประเทศไทยแตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน ผลการศึกษาดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยของ เรืองเดช สุวรรณวิจิตร (2558) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ในเขตเทศบาลตำบลวังห้ว อำเภอสรีประจันต์จังหวัดสุพรรณบุรี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนใน เขตเทศบาลตำบลวังห้ว อำเภอสรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรีและเพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลวังห้ว อำเภอ สรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคือประชาชนในเขตเทศบาลตำบลวังห้ว อำเภอสรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน 375 คน โดยใช้แบบสอบถาม การวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ สำเร็จรูปสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ได้แก่ค่าสถิติร้อยละค่าเฉลี่ยค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที่การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวและค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ค่านัยสำคัญทางสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ครั้งนี้กำหนด ไว้ที่ระดับ 0.05 ผลการวิจัยพบว่าประชาชนในเขตเทศบาลตำบลวังห้ว

อำเภอศรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี มีการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับปานกลาง จากการทดสอบสมมติฐานพบว่าตัวแปรทางด้านระดับการศึกษา การอบรมกลุ่มেলাทางการเมือง และความรู้สึกมีสมรรถนะทางการเมือง มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง ส่วนตัวแปรทางด้าน เพศ และ อายุ ไม่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง

นอกจากนั้น จากผลการศึกษาที่พบว่า ปัจจัยทัศนคติการมีส่วนร่วมทางการเมืองของ พนิตา จำลองและสมบัติ บุญเลี้ยง (2555) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีใน องค์การบริหารส่วน ตำบลวังทำดีอำเภอหนองไผ่ จังหวัดเพชรบูรณ์มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีเพื่อศึกษาทัศนคติการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีและเพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีในองค์การบริหารส่วน ตำบลวังทำดีอำเภอหนองไผ่ จังหวัดเพชรบูรณ์กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษารั้งนี้จากประชาชน จำนวน 3,162 คนกลุ่มตัวอย่าง จำนวนทั้งสิ้น 335 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลคือแบบสอบถามเครื่องมือในการ วิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติค่าความถี่ (Frequencies) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่า เบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-Way ANOVA) ผลการศึกษาพบว่า ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีในองค์การบริหารส่วนตำบลวังทำดีในภาพรวมมีส่วนร่วมในระดับมากโดยเฉพาะอย่างยิ่งการมีส่วนร่วมการด้านการเลือกตั้งมากที่สุด รองลงมา ได้แก่การมีส่วนร่วมการกำหนดนโยบายและการมีส่วนร่วมด้านการควบคุมการปฏิบัติงานใน กิจกรรมทัศนคติการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีในองค์การบริหารส่วนตำบลวังทำดีจำแนกตามตัว แปรอายุระดับการศึกษา อาชีพและรายได้มีผลต่อทัศนคติการมีส่วนร่วมทางการเมืองส่วนตัวแปรการเป็น สมาชิกกลุ่มทางสังคมและการรับรู้ข่าวสารทางการเมือง พบว่า ไม่มีผลต่อทัศนคติการมีส่วนร่วมทางการเมืองและศึกษาปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีในองค์การบริหารส่วนตำบลวังทำดีอำเภอหนองไผ่ จังหวัดเพชรบูรณ์

5.3 ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

5.3.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

ประการแรก สหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจรถไฟแห่งประเทศไทยควรที่จะส่งเสริมให้ความรู้ด้านทัศนคติทางการเมือง แก่สมาชิกสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจรถไฟแห่งประเทศไทยและจำเป็นต้องมีการปลูกฝังในเครือข่ายพันธมิตร แรงงานทุกมิติอย่างต่อเนื่อง

ประการที่สอง สหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจรถไฟแห่งประเทศไทยควรส่งเสริมการสร้างทัศนคติทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยผ่านสื่อสังคมออนไลน์และผ่านสื่อเครือข่ายพันธมิตรแรงงานทุกมิติอย่างต่อเนื่อง

5.3.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ประการแรก การวิจัยนี้เน้นศึกษา ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ภูมิฐานะ ระดับการศึกษา และรายได้ของครอบครัวต่อเดือน เท่านั้น จึงควรศึกษาปัจจัยอื่น ๆ เช่น พฤติกรรมการท่องอินเทอร์เน็ต การกรองข่าวสาร เป็นต้น

ประการที่สอง การวิจัยนี้เน้นการศึกษา ปัจจัยการมีส่วนร่วมทางการเมืองทางการเมือง ได้แก่ บทบาททางด้านทัศนคติทางการเมือง บทบาททางด้านความรู้ทางการเมือง บทบาททางด้านความสำนึกในพลเมือง เท่านั้น จึงควรศึกษาปัจจัยอื่น ๆ เช่น การรวมชุมชนทั้งในโลกจริงและโลกออนไลน์เข้ากับกลุ่มเพื่อน การเรียนรู้ทางทัศนคติ การมีส่วนร่วมในระบอบประชาธิปไตย เป็นต้น

ประการที่สาม การศึกษานี้เน้นการศึกษาเฉพาะสมาชิกสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจรถไฟแห่งประเทศไทยเท่านั้น จึงควรศึกษาเครือข่ายสมาชิกสหภาพแรงงานแรงงานภาคเอกชน พันธมิตรแรงงานทั้งในระบบและนอกระบบอื่น ๆ เป็นต้น

บรรณานุกรม

- กล้า ทองขาว. (2548). การนำนโยบายและแผนการศึกษาไปปฏิบัติ: แนวคิดทฤษฎีและแนวทางการดำเนินงาน. สำนักพิมพ์สุโขทัยธรรมมาธิราช.
- กานต์ เสกขุนทด. (2558). ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการนำนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษาไปปฏิบัติของมหาวิทยาลัยราชภัฏ. (วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- จรรยา สุภาพ. (2514). ศึกษารัฐศาสตร์. โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช.
- มัทนา ปิ่นละออ (2562). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรี ในตำบลคอนยาง อำเภอบะพือ จังหวัดชุมพร. (วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- รุ่งทิwa คงแจ่ม. (2557). การมีส่วนร่วมทางการเมืองของข้าราชการตำรวจสถานีตำรวจภูธรเมืองสุพรรณบุรี. (วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- เรืองเดช สุวรรณวิจิตร. (2558). ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลวังห้ว อำเภอสรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สมบัติ บุญเลี้ยง และ พนิดา จำลอง. (2555). ลักษณะภาวะของผู้นำที่ดีในการบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. วารสารมนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์, 29(2), 97-112.
- สิทธิพันธ์ พุทธหุน. (2531). ทฤษฎีพัฒนาทางการเมือง. มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- สุกฤตา จินดาพรหม และ โชติมา แก้วกรอง. (2556). การมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีไทยในพื้นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของภูมิภาคตะวันตก. วารสารการเมืองการปกครอง, 3(2), 118-133.
- สุรพล น้อยเชื้อชาญ. (2554). ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองบางกรวย จังหวัดนนทบุรี. (วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- อาจารย์ รติสวงศ์. (2552). การมีส่วนร่วมทางการเมืองของพนักงาน บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน). (วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- Easton, David. (1971). *The Political System: An Inquiry into the State of Political Science*. Knopf.
- Likert, R. (1967). The Method of Constructing and Attitude Scale. In Reading in Fishbein, M. (Ed.), *Attitude Theory and Measurement*. Wiley & Son.

Mc Closky, Herbert. (1968). *Political Participation in International Encyclopedia of the Social Science*. McMillan and Free Press.

Milbrath, L. W. and Goel, Madan Lal. (1977). *Political Participation: How and Why Do People Get Involved in Politics*. Rand McNally College Publishing Company.

Weiner, B. (1971). *Perceiving the Causes of Success and Failure*. General Learning Press.

Yamane, Taro. (1973). *Statistics: An introductory analysis*. Harper & Row.

ภาคผนวก ก

การหาเกณฑ์แปลความหมายเพื่อจัดระดับคะแนนเฉลี่ย

โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

ระดับความสำคัญ	เกณฑ์การให้คะแนน
มากที่สุด	5
มาก	4
ปานกลาง	3
น้อย	2
น้อยที่สุด	1

การแจกแจงความถี่ จะใช้คะแนนเฉลี่ย แบ่งระดับความสำคัญของปัจจัยออกเป็น 5 ระดับ โดยใช้เกณฑ์ค่าเฉลี่ยทางคณิต (Arithmetic Mean) เพื่อหาความกว้างของชั้นเพื่อใช้ในการตีความข้อมูลที่ได้จากสูตรเพื่อเพิ่มค่า ดังนี้

$$\begin{aligned}
 \text{ความกว้างของอันตรภาคชั้น} &= \frac{\text{ข้อมูลที่มีค่าสูงสุด} - \text{ข้อมูลที่มีค่าต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} \\
 &= \frac{5 - 1}{5} \\
 &= 0.8
 \end{aligned}$$

ดังนั้น สามารถกำหนดเกณฑ์ในการพิจารณาระดับความสำคัญของปัจจัยดังนี้

ระดับความสำคัญ	ระดับคะแนน
เป็นปัจจัยที่มีความสำคัญมากที่สุด	4.21-5.00
เป็นปัจจัยที่มีความสำคัญมาก	3.41-4.20
เป็นปัจจัยที่มีความสำคัญปานกลาง	2.61-3.40
เป็นปัจจัยที่มีความสำคัญน้อย	1.81-2.60
เป็นปัจจัยที่มีความสำคัญน้อยที่สุด	1.00-2.60

ภาคผนวก ข

แบบสอบถามงานวิจัย

เรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของ สมาชิกสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจรถไฟแห่งประเทศไทย”

คำชี้แจง แบบสอบถามฉบับนี้ใช้เพื่อเก็บข้อมูลในการทำสารนิพนธ์ ระดับปริญญาโท หลักสูตร
รัฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสยาม ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามจะถูกนำไปใช้ประโยชน์
ทางการวิจัยเพื่อศึกษา ผู้วิจัยใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตอบแบบสอบถามให้ครบทุก
ข้อตามความเป็นจริง

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล

โปรดกาเครื่องหมาย “X” ลงในช่องสี่เหลี่ยมที่ตรงกับข้อมูลส่วนบุคคลของท่านมากที่สุด

1) เพศ

- 1) ชาย 2) หญิง

2) อายุ

- 1) 26-35 ปี 2) 36-45 ปี 3) 46 ปีขึ้นไป

3) ระดับการศึกษา

- 1) มัธยมศึกษาตอนต้น 1-3 2) มัธยมศึกษาตอนปลาย 4-6 3) ปริญญาตรี
ขึ้นไป

4) ระดับรายได้ในครอบครัว

- 1) ต่ำกว่า 10,000 บาท/เดือน 2) 10,000 - 20,000 บาท/เดือน 3) 20,001 บาท/
เดือนขึ้นไป

5) ภูมิภาคที่ทำงาน

- 1) ภาคเหนือ 2) ภาคกลาง 3) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
 4) ภาคใต้

ส่วนที่ 2 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสมาชิกสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจรถไฟแห่งประเทศไทยซึ่งมีการจำแนกออกเป็น 5 ระดับ 1 หมายถึง มีส่วนร่วมน้อยที่สุด 2 หมายถึง มีส่วนร่วมน้อย 3 หมายถึง มีส่วนร่วมปานกลาง 4 หมายถึง มีส่วนร่วมมาก 5 หมายถึง มีส่วนร่วมมากที่สุด

คำถาม	ระดับความคิดเห็น				
	1	2	3	4	5
ทัศนคติทางการเมือง					
1 ท่านตระหนักว่าสมาชิกสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจรถไฟแห่งประเทศไทยมีความสำคัญต่อการพัฒนาประชาธิปไตยของประเทศ					
2 ในฐานะที่ท่านเป็นสมาชิกสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจรถไฟแห่งประเทศไทย ท่านให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบบประชาธิปไตย					
3 ท่านเชื่อว่าท่านในฐานะสมาชิกสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจรถไฟแห่งประเทศไทยควรสนับสนุนกิจกรรมทางการเมืองตามระบอบประชาธิปไตย					
ความรู้ทางการเมือง					
4. สมาชิกสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจรถไฟแห่งประเทศไทยมีความเข้าใจเกี่ยวกับระบอบประชาธิปไตย					
5. ในฐานะที่ท่านเป็นสมาชิกสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจรถไฟแห่งประเทศไทย มีความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทางวิธีการในการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบบประชาธิปไตย					
6 ท่านในฐานะสมาชิกสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจรถไฟแห่งประเทศไทยให้ให้ความสนใจในการแสวงหาข้อมูลความรู้ต่างๆเกี่ยวกับกิจกรรมสถานการณ์ทางการเมืองอยู่เสมอ					
ความสำนึกในความเป็นพลเมือง					
7. สมาชิกสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจรถไฟแห่งประเทศไทยเข้าใจเกี่ยวกับหน้าที่พลเมืองตามที่กำหนดในรัฐธรรมนูญ					

คำถาม	ระดับความคิดเห็น				
	1	2	3	4	5
8. ในฐานะที่ท่านเป็นสมาชิกสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจรถไฟแห่งประเทศไทย ท่านยอมรับในการทำหน้าที่พลเมืองตามที่กำหนดในรัฐธรรมนูญ					
9. ท่านเชื่อว่า การปฏิบัติหน้าที่พลเมืองตามที่กำหนดในรัฐธรรมนูญมีความสำคัญต่อประเทศ					

ส่วนที่ 3 การมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบบประชาธิปไตยของสมาชิกสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจรถไฟแห่งประเทศไทย โดยระดับความคิดเห็นของสมาชิกสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจรถไฟแห่งประเทศไทยซึ่งมีการจำแนกออกเป็น 5 ระดับ 1 หมายถึง เห็นด้วยน้อยที่สุด 2 หมายถึง เห็นด้วยน้อย 3 หมายถึง เห็นด้วยปานกลาง 4 หมายถึง เห็นด้วยมาก 5 หมายถึง เห็นด้วยมากที่สุด

คำถาม	ระดับความคิดเห็น				
	1	2	3	4	5
ด้านการเลือกตั้ง					
1. ท่านได้ไปใช้สิทธิ์ในการเลือกตั้งระดับประเทศ					
2. ท่านได้ไปใช้สิทธิ์ในการเลือกตั้งระดับท้องถิ่น					
ด้านการยื่นข้อเรียกร้องคัดค้านนโยบายรัฐ					
3. ท่านในฐานะสมาชิกสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจรถไฟแห่งประเทศไทยได้มีบทบาทร่วมกับสมาชิกสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจรถไฟแห่งประเทศไทยในการแสดงจุดยืนเกี่ยวกับนโยบายรัฐบาลผ่านสื่อต่างๆ					
4. ท่านในฐานะสมาชิกสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจรถไฟแห่งประเทศไทยได้มีบทบาทร่วมกับสมาชิกสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจรถไฟแห่งประเทศไทยในการยื่นข้อเรียกร้องต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการคัดค้านนโยบายรัฐบาล					
3. ด้านการเดินประท้วง					

5. ท่านในฐานะสมาชิกสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจรถไฟแห่งประเทศไทยได้มีบทบาทร่วมกับสมาชิกสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจรถไฟแห่งประเทศไทยในการเดินประท้วงเพื่อต่อต้านนโยบายรัฐบาล					
6. ท่านในฐานะสมาชิกสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจรถไฟแห่งประเทศไทยได้มีบทบาทร่วมกับสมาชิกสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจรถไฟแห่งประเทศไทยในการเดินประท้วงเพื่อต่อต้านการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐอื่นๆ					
ด้านการเป็นผู้สื่อสารทางการเมือง					
7. ท่านในฐานะสมาชิกสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจรถไฟแห่งประเทศไทยได้มีบทบาทในการผลิตข้อมูลข่าวสารความรู้ทางการเมือง					
8. ท่านในฐานะสมาชิกสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจรถไฟแห่งประเทศไทยได้มีบทบาทในการส่งข้อมูลข่าวสารความรู้ทางการเมืองให้กับสังคม					
ด้านเข้าเป็นสมาชิกพรรคการเมือง					
9. ท่านได้ให้การสนับสนุนการดำเนินการของพรรคการเมือง					
10. ท่านได้สมัครเข้าเป็นสมาชิกพรรคการเมือง					

ส่วนที่ 4 ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามเรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสมาชิกสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจรถไฟแห่งประเทศไทย”

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบคุณที่ท่านกรุณาสละเวลาของท่านในการตอบแบบสอบถาม ณ โอกาสนี้

ประวัติผู้วิจัย

- ชื่อ-สกุล** : นาย ธนิต เจริญไชย
- วัน เดือน ปีเกิด** : 01 มกราคม 2519
- ที่อยู่ปัจจุบัน** : 38/4 บ้านพักรถไฟ แขวง ศิริราช เขต บางกอกน้อย
จ.กรุงเทพมหานคร 10700
- วุฒิการศึกษา**
- ระดับปริญญาตรี** : นิเทศศาสตร์บัณฑิต สาขาวิทยุกระจายเสียง
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
วิทยาศาสตร์บัณฑิต สาขาเทคโนโลยีการจัดการ
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
- ตำแหน่งและสถานที่ทำงานปัจจุบัน**
- ตำแหน่ง** : ผู้ช่วยสารวัตรงานรถจักรธนบุรี
- สถานที่ทำงาน** : โรงรถจักรธนบุรี
- การนำเสนองานวิจัย**
- ธนิต เจริญไชย (2566). การมีส่วนร่วมทางการเมืองของสมาชิกสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจรถไฟ
แห่งประเทศไทย. วารสารมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด, 13(2),xx-xx.